

Mykolas Kleopas
OGINSKIS

(1765-1833)

Kameriniai vokaliniai kūriniai
balsui ir fortepijonui

Skirta 250-osioms
M. K. Oginskio gimimo
metinėms

Klaipėda 2014

Leidinio sudarytoja Giedrė Zeicaitė

Teksto redaktorė Virginija Kochanskytė
Dailininkas Vilhelmas Giedraitis
Natų redagavimas – Vaiva Purlytė, Giedrė Zeicaitė
Natų grafika – Neringa Zimkutė
Vertėja iš prancūzų kalbos Raimonda Mineikienė
Vertėja iš italų kalbos Dovilė Varapnickaitė
Vertėjas iš lenkų kalbos Juozas Šikšnelis
Vertėja į anglų kalbą Laimutė Servaitė
Lietuvių kalbos specialistė Monika Spingytė
Muzikinės kalbos specialistė Daiva Tuzikienė
Poetiniai tekstai – Nijolė Jačėnienė, Nijolė Kepenienė

© Giedrė Zeicaitė, 2014
© Klaipėdos universiteto leidykla, 2014

Rėmėjai:

UNESCO Oginskio

Klaipėdos universiteto
menų fakultetas

Rietavo Oginskių
kultūros istorijos
muziejus

UAB "Kauno šilas"

UAB "Plungės lagūna"

Lietuvos kultūros taryba

Lietuvos vystomasis
bendradarbiavimas

UAB "Reval baldai"

TURINYS

- Nr. 1. Piu non desidero ricchezze, onori. *Trokštu tikrų jausmų* (polonezas) / 19
- Nr. 2. Ahi che fiero istante. *Palaimos akimirka* (romansas) / 25
- Nr. 3. Caro il vapore! *Brangus atodūsi!* (kansonetė) / 27
- Nr. 4. Come un sole a mezzogiorno. *Kaip saulė vidudienį* (kansonetė) / 29
- Nr. 5. Hélas! Si je passe un jour sans te voir. *Liūdna diena be tavęs* (romansas) / 31
- Nr. 6. Beautés que Venus même. *Pažvelkite į tą, kurią aš myliu* (romansas) / 33
ž. Filipino Fransua Nazaro Fabrè (Philippe François Nazaire Fabre)
- Nr. 7. Vous qui prenez femme jolie. *Meilės pamoka* (romansas) / 35
- Nr. 8. Livrons nous au tendre amour. *Pasinerkim į švelnius jausmus* (romansas) / 37
- Nr. 9. Je t'aime tant! *Man sunku savo meilę apsakyti!* (romansas) / 40
ž. Filipino Fransua Nazaro Fabrè (Philippe François Nazaire Fabre)
- Nr. 10. J'ai cessé dis tu, de t'aimer. *Išmokyk mane mylėti* (romansas) / 44
- Nr. 11. L'eau qui caresse le rivage. *Meilės malonė* (šansonas) / 46
- Nr. 12. Rosette pour un peu d'absence. *Rozetė* (vilanelė) / 48
ž. Filipas Desportas (Philippe Desportes)
- Nr. 13. Le vous et le moi. *Jūs ir aš* (romansas) / 50
- Nr. 14. Sur un rien. *Apie nieką* (romansas) / 52
- Nr. 15. Fallait-il me guérir. *Leisk man tikėti* (romansas) / 54
- Nr. 16. C'est pour vous. *Tik dėl jūsų* (romansas) / 59
- Nr. 17. Je ne t'ai pas vue sourire. *Dovanok man šypseną* (romansas) / 62
- Nr. 18. Quand tu m'aimais. *Kai tu mane mylėjai* (romansas) / 64
- Nr. 19. Doux souvenir. *Prisiminimai* (romansas) / 66
- Nr. 20. Filicide passée. *Praėjusi palaima* (romansas) / 68
- Nr. 21. Humble cabane. *Paprastas mano tėvo namelis* (romansas) / 70
- Nr. 22. Odi di un uom che muore! *Išgirk mirštantį!* (romansas) / 72
- Nr. 23. Le Réveil. *Pabudimas* (romansas) / 77
- Nr. 24. Le dernier beau jour d'Automne. *Paskutinė graži rudens diena* (romansas) / 87
ž. Josefo etienes Esmenardo (Joseph Etienne Esménard)
- Nr. 25. Dafne. *Dafnei* (romansas) / 89
ž. Džiovanis Batista Peručinis (Giovanni Battista Perucchini)
- Nr. 26. Przestań przede mną łązy ronić! *Liaukis ašaras lieti!* (maršas) / 93
ž. Antonijus Gureckis (Antoni Gorecki)
- Nr. 27. Lube siedlisko cnotliwej pary. *Mielas nekaltos porelės guolis* (odė meilei) / 95
- Nr. 28. Voi che sempre in seno avete! *Gailestinga siela, atsiliepk!* (polonezas) / 97

*Paskutiniojo Lietuvos didžiojo
iždininko Mykolo Kleopo Oginskio
portretas. Litografas François Grenier
(1793–1867 m.). Nacionalinis
M. K. Čiurlionio muziejus (Mg-953).
A. Kapčiaus nuotr.*

Mykolas Kleopas Oginskis (1765–1833) – kompozitorius, Lietuvos ir Lenkijos valstybės politikas, diplomatas, ministras, 1794 m. sukilimo vadovybės narys, politinis emigrantas, senatorius, Vilniaus universiteto garbės narys, Lietuvos valstybingumo ir socialinių reformų idėjos puoselėtojas.

Užaugęs aristokratų šeimoje, M. K. Oginskis igijo visapusišką išsilavinimą. Svarbiausias žmogus, lėmęs šios unikalios asmenybės vystymąsi buvo kunigaikščio auklėtojas prancūzas Ž. Rolė (J. Rolay) – bibliofilas, Oginskių giminės biografas. Mykolą Kleopą jis mokė ne tik tikslųjų, humanitarinių disciplinų, bet ir auklėjo šviečiamojo humanizmo dvasia – įdiegė pagarbą dirbančiam žmogui, nuolatinės savišvietos priedermę, išugdė visuomeninę savivoką. Mokytojo pedagoginio talento dėka M. K. Oginskis stebino ne tik teorinėmis žiniomis, bet ir praktiniais įgūdžiais: sklandžiai bei įtaigiai reikšdamas mintis, diskutavo istorijos, politikos, filosofijos, literatūros temomis, puikiai piešė, rašė eilėraščius, griežė smuiku, skambino klavesinu, fortepijonu, arfa, grojo klarnetu, kūrė muziką. Kaip būdinga to laikmečio aristokratui, kalbėjo prancūzų, anglų, vokiečių, italų, graikų, lotynų, lenkų kalbomis. Jaunąjį M. K. Oginskį į muzikos pasaulį įvedė J. Kozlovskis (J. Koslovsky), vėliau garsus kompozitorius. O fortepijonu groti mokė pianistas J. Vioflis (J. Wöfl).

1802 m. M. K. Oginskiui buvo suteikta teisė valdyti prie Neries upės prigludusį dėdės K. Oginskio dvarą Zalesėje (dabartinė Baltarusija, Smurgainių r.). Į Šiaurės Atėnais vadinamus Oginskių rūmus rinkdavosi iškilios to meto asmenybės, menininkai, kompozitoriai. Visi M. K. Oginskio vaikai muzikavo, o gražų balsą turėjusi žmona Marija de Neri dainavo. 1814 m. Oginskis iš valstybės nusipirko Rietavo seniūniją ir dvarą, kuris tapo svarbiausia jo šeimos rezidencija Lietuvoje. Apie giminės kilmę 1832 m. laiške kunigaikštis savo žmonai Marijai rašo: *Nėra jokių abejonių, jog manoji giminė – viena seniausių Lietuvoje.* Daugiatautėje XVIII a. Abiejų Tautų Respublikos terpėje M. K. Oginskis neretai pabrėždavo esąs lietuviškos kilmės. Etninę Lietuvą gerai žinojo, brangino, buvo apkeliavęs visą jos teritoriją. M. K. Oginskis, sulaukęs 68-erių metų, mirė 1833 m. spalio 10 d. ir buvo palaidotas šalia namų esančiose Švč. Marijos Naujosios bazilikos (Basilica di Santa Maria Novella) kapinėse. Vėliau kompozitoriaus palaikai buvo perkelti į svarbiausią Florencijos šventovę – į Šventojo Kryžiaus baziliką (Basilica di Santa Croce) – Italijos garsių žmonių Panteoną, kur pagarbiai saugomas Dantės (Dante Alighieri) kenotafas, ilsisi Mikelandželo

*Marijos de Neri Oginskienės portretas.
1800 m. – apie 1815 m. Dail. Domenico
Pellegrini (1759–1840 m.). Nacionalinis
M. K. Čiurlionio dailės muziejus
(MS-821/VM/545)*

(Michelangelo Buonarroti), Galilėjaus Galilėja (Galileo Galilei), Džioakino Rosinio (Gioacchino Rossini) ir kitų didžiųjų pasaulio kultūros puoselėtojų palaikai. Švenčiausio Sakramento Koplyčioje greta altoriaus boluojantis marmurinis M. K. Oginskio biustas primena Abiejų Tautų Respublikos valstybės ir visuomenės veikėjo, kompozitoriaus, didžios dvasios žmogaus atminimą.

Kunigaikštis augo ir brendo tokioje epochoje, kurioje klestėjo saloninis ir namų muzikavimas. Apšvietos šimtmetis muzikos istorijoje dar vadinamas *muzikuojančių monarchų amžiumi*. Oginskių giminėje gilios muzikinės tradicijos buvo perduodamos iš kartos į kartą, tad M. K. Oginskio muzikinis skonis ir stiliaus pajautimas buvo puikiai išlavinti. Būdamas diplomatas, daug keliavo ir turėjo galimybę susipažinti su reikšmingiausiais XVIII a. kūrėjų darbais, lankėsi žymiausių to meto atlikėjų koncertuose, buvo operos žinovas. Oginskis klausėsi garsių to meto dainininkų: K. Bonafini (K. Bonafini), A. Katalani (A. Catalani), smuikininko N. Paganinio (N. Paganini) ir daugelio kitų. Kunigaikščiui teko koncertuoti su iškiliais vokalistais: K. Džirolamo (C. Girolamo), A. Martini (A. Martini), D. B. Veluti (G. B. Velluti). Muzikavimas kartu su šiais profesionaliais atlikėjais, jam buvo ne tik garbė, bet ir vertinga muzikinė patirtis.

*Izabelės Lasockos-Oginskienės portretas.
Dail. Josefą Grassi. Originalas saugomas
Lenkijos nacionaliniame dailės muziejuje
Krokuvoje (Muzeum Narodowe w Krakowie)*

Nors kunigaikštis M. K. Oginskis savęs nelaikė profesionaliu kompozitoriumi (knygoje „Laiškai apie muziką“ rašo: *Visa, ką gero turiu, tai klausa, gilus harmonijos pojūtis ir meniškos muzikos bei dažno muzikavimo suformuotas skonis*), bet pasaulyje jį išgarsino būtent muzika. M. K. Oginskio polonezai nubrėžė kryptį romantizmo polonezui, kuris grindžiamas kontrastingų nuotaikų kaita – poetiškam, plataus emocinio diapazono, pilnam elegiškumo, lyrizmo, dramatizmo ir net tragizmo bruožų. Žinoma, kad kompozitorius yra sukūręs 70 kūrinių: operą *Zelida ir Valkūras arba Bonapartas Kaire*, 40 fortepijono pjesių (24 polonezai, 5 maršai, 4 valsai, 3 mazurkos, 2 kadriliai, galopas, menuetas) ir 28 kamerinius vokalius kūrinius. Manoma, kad jo kūrinių buvo gerokai daugiau, tik laikas išblaškė ir pradangino. Vadovaudamas kariniam daliniui, jis kūrė karines-patriotines dainas, kurias dainavo kartu su savo kariais. Prisiminimuose juokauja: *koks iš manęs karo vadas, juk aš labiau muzikas nei karvedys*. Pasirodžius polonezui F–dur, iš karo buvo pastebėta, kad M. K. Oginskis įvykdė šio žanro reformą, išvystydamas melodines moduliacijas. Jo sukurti polonezai nutolo nuo tradicinio polonezo supratimo. Populiariausias ir M. K. Oginskį išgarsinęs visame pasaulyje yra polonezas *Atsisveikinimas su Tėvyne*.

Mažiausiai žinoma ir tyrinėta yra kamerinė vokalinė M. K. Oginskio kūryba. Nors, dar esant gyvam kompozitoriui, jo kūriniai balsui ir fortepijonui buvo itin populiari – juos leido žymiausios leidyklos Peterburge, Vilniuje, Milane. Kūrinius mielai atlikdavo tiek mėgėjai, tiek profesionalūs dainininkai.

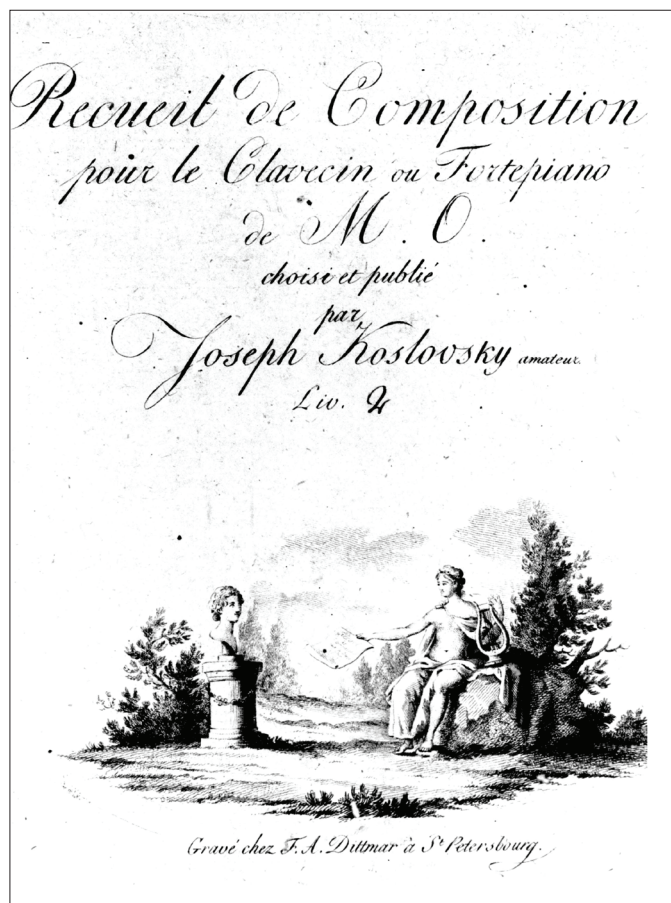
Iki šiol Lietuvoje buvo žinomas M. K. Oginskio romansų natų rinkinys *M. K. Oginskio romansai balsui ir fortepijonui* leidėjas V. Pozniakas, *Krokuva*, 1962. (*M. K. Ogiński, romanse: na głos z fortepianem, opracował W. Poźniak, Kraków, 1962*). Remdamasis šiuo natų rinkiniu, prof. dainininkas V. Skorobogatovas Baltarusijoje išleido natų rinkinį *M. K. Oginskis, romansai, kūriniai balsui ir fortepijonui* Minskas, 2013. (*М. К. Агінскі, рамансы, творы для голасу ў суправаджэньні фартэпіяна, В. Скоробагатаў, Мінск, 2013*)

2012 m. Rusijos valstybinės bibliotekos fonduose Maskvoje buvo atrastas dar vienas M. K. Oginskio natų rinkinys *M. O. kūriniai balsui su klavesinu arba fortepijonu* leidėjas J. Kozlovskis/ 2, Peterburgas,

1802. (*Recueil de Compositions: pour le Clavecin ou Fortepiano de M. O.; choisietpublié par Joseph Koslovsky amateur / Liv. 2*). Šis rinkinys atspausdintas garsioje tuo metu Ditmaro spaustuvelyje. Pasak baltarusių muzikologės Svetlenos Nemahai (Святлена Немагай) – tai labai svarbus atradimas muzikos istorijoje, turintis didžiulę reikšmę kompozitoriaus M. K. Oginskio kūrybos tyrimotojams. Muzikologė yra įsitikinusi, jog tai – pirmasis kada nors išspausdintas M. K. Oginskio vokalinės muzikos leidinys ir kad jame išspausdinti ankstyvieji kompozitoriaus kūriniai. Šiame rinkinyje yra išspausdinta dvylika kūrinių: dešimt iki šiol nežinomų, o du vokaliniai kūriniai jau buvo mums žinomi iš V. Pozniako rinkinio, išleisto 1962 metais Krokuvoje. Tai vokalinis polonezas *Troškū tikrų jausmų* (*Più non desidero ricchezza, onori, Nr. 1*) ir romansas *Pasinerkim į švelnius jausmus* (*Livrons nous au tendre amour, Nr. 8*). Pats kompozitorius knygoje „Laiškai apie muziką“ pažymi, kad šis rinkinys gal ir nebuvo vertas publikacijos. Leidinys (*Prancūziškos ir itališkos melodijos* – taip jis pats vadino savo vokalinius kūrinius) buvo išleistas ant labai prasto popieriaus ir su daugybe klaidų, bet kunigaikštis nekaltino kompozitoriaus J. Kozlovskio (vaikys-tėje buvusio jo mokytoju, o dabar geru draugu) aplaidumu, mat *publikacijos metu J. Kozlovskis sunkiai sirgo, kelis mėnesius gulėjo lovoje, dėl ko neturėjo galimybes prižiūrėti spausdinimo*. Šiame leidinyje yra daug muzikinio ir poetinio teksto klaidų. Kai kurie kūriniai neužbaigti, trūksta poetinio teksto. Galvojant apie šių kūrinių atlikimą, siekiant muzikinės minties išbaigtumo, buvo būtinos aiškesnės atlikimo nuorodos, bei dinamikos išraiškos priemonės. Todėl, sudarant naują leidinį *M. K. Oginskis, kūriniai balsui ir fortepionui*, drauge su pianiste Vaiva Purlyte redagavome kai kuriuos kūrinius. Vokaliniams kūriniams (*Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10*) pasinaudodama konkretaus kūrinio muzikiniu tekstu, Vaiva Purlytė parašė įžangą ir kūrinių pabaigas.

Vokalinio rinkinio, kurį sudarė J. Kozlovskis, kūriniai atspindi XVIII–XIX a. Europos aristokratų meno salonuose paplitusį *galantiškąjį* stilių ir atliepia prancūziškajam romansui bei *itališkos maneros* kūriniams. Tiksliausiai romanso apibūdinimą yra suformulavęs prancūzų rašytojas Ž. Ž. Ruso (Jean-Jacques Rousseau) *Romansas turi būti parašytas paprastu, jaudinančiu stiliumi ir atliepti šiek tiek senamadiškam skoniui, jo melodija turi būti švelni, natūrali, valstiečių dainos paprastumo, be puošmenų ir manierų*. Melodikos, harmonijos ir formos paprastumo laikėsi daugelis to laikotarpio romansų autorių. Ne išimtis ir M. K. Oginskis. Dauguma kompozitoriaus ankstyvųjų vokaliųjų kūrinių yra paprastos posminės formos, siauro diapazono, be koloratūrų ir melizmų. Šių kūrinių fortepiono faktūra gan paprasta. Kūrinių tematika – meilės lyrika, gyvenimo tėkmės dramatismas. Beveik visa romansų poezija nuspalvinta elegiška nuotaika. Tekstuose pasitaiko XVIII a. poezijai būdingų mitologinių herojų vardų – Zefyras, Nimfa, Venera.

Naujajame rinkinyje *M. K. Oginskis, kūriniai balsui ir fortepionui* yra šeši kūriniai, kurių teksto autoriai buvo nurodyti paties M. K. Oginskio. Romansų *Pažvelkite į tą, kurią aš myliu* (*Beautés que Venus même, Nr. 6*), *Man sunku savo meilę apsaityti!* (*Je t'aime tant! Nr. 9*) žodžiai parašyti prancūzų rašytojo ir politinio

J. Kozlovskio M. K. Oginskio natų rinkinio viršelio kopija

veikėjo Filipo Fransua Nazaro Fabré (Philippe François Nazaire Fabre), žinomo kaip Fabré de Eglantinas (Fabre d'Eglantine). Vilanelės *Rozetė* (*Rosette pour un peu d'absence*, Nr. 12) tekstas sukurtas prancūzų poeto Filipo Desporto (Philippe Desportes). Romansui *Paskutinė graži rudens diena* (*Le dernier beau jour d'Automne*, Nr. 24) žodžius parašė Josefas Etienes Esmenardo (Joseph Etienne Esménard). Romanso *Dafnei* (*Dafne*, Nr. 25) teksto autorius Džiovanis Batista Peručinis (Giovanni Battista Perucchini). Maršo *Liaukis ašaras lieti!* (*Przestań przede mną łzy ronić!* Nr. 26) tekstas Antonijaus Gureckio (Antoni Gorecki). Kadangi M. K. Oginskis ne tik kalbėjo prancūzų ir italų kalbomis, bet tomis kalbomis kūrė poeziją, rašė eiliuotus laiškus draugams bei sukūrė libretą savo operai *Zelida ir Valkūras*, tad, galima daryti prielaidą, kad kitų vokalinių kūrinių tekstų autorius yra pats M. K. Oginskis. Kompozitoriaus poetinių tekstų autorystę tvirtina ir keli netiesioginiai įrodymai. Yra žinoma, kad tuo metu vokalinių kūrinių tekstų autorius buvo nenurodomas tik tuo atveju, jei jis būdavo ir muzikos autoriumi. Be to, pastebėta, kad tais atvejais, kai M. K. Oginskis naudodavo kitų poetų tekstus, jis visada kruopščiai fiksuodavo jų pavardes rankraščiuose ir publikacijose.

Kompozitoriaus J. Kozlovskio sudarytas rinkinys labai įdomus ir dėl žanrų įvairovės. Be populiarių romansų į rinkinį įėjo šansonos ir vilanelės prancūzų kalba, taip pat du vokaliniai polonezai ir dvi kanconetės italų kalba. Dainos žanro tipai – šansonos, vilanelės, kanconetės – mažai kuo skiriasi. Tai nedidelės apimties, paprasto turinio vokaliniai kūriniai. Esminį žanrų charakteristikos bruožą sudaro ne muzika, o tekstas. Būtent kalbinė tekstų įvairovė lėmė XVIII a. kūrinių žanrus: dainos prancūzų kalba buvo vadinamos romansais ir šansonomis, italų kalba – kanconetėmis, lamentabile ir vilanelėmis. Tačiau nepaisant panašumo – paprastumo ir akompanavimo formulių, žanrai skiriasi savo melodika. M. K. Oginskis subtiliai perteikia itališkos ir prancūziškos melodijos ypatumus ir niuansus: dainos išlaiko šviesų koloritą, yra lengvos, šokio pobūdžio, diapazonas dažniausiai siauras. Romansų melodijos labiau rečitatyvinės, frazės platesnės, išraiškos forma emocionalesnė, spalvingesnė. Žanrų įvairovė M. K. Oginskio kūryboje liudija gerą vokalinių ir poetinių žanrų išmanymą.

Naująjį natų rinkinį *M. K. Oginskis Kūriniai balsui ir fortepijonui* sudaro vokaliniai kūriniai iš dviejų natų rinkinių: J. Kozlovskio ir V. Pozniako. Sprendimą pradėti naują natų rinkinį kūriniu *Trokštu tikrų jausmų* (*Più non desidero ricchezza, onori*, Nr. 1) lėmė tai, kad J. Kozlovskio 1802 metais Peterburge išleisto rinkinio pirmasis kūrinys yra būtent šis ir, kad tai vienas pirmųjų vokalinių polonezų muzikos istorijoje. Be to, būtina pažymėti, kad polonezas M. K. Oginskio fortepijoninėje kūryboje užima ypatingą vietą. Kompozitorius vienas pirmųjų muzikos istorijoje bandė stilizuoti polonezą, iki tol naudojama tik šokiuose. Tai buvo ne tik naujumo išraiška, bet ir viena iš ilgalaikės šio žanro sėkmės priežasčių. Vokalinis polonezas *Trokštu tikrų jausmų* (*Più non desidero ricchezza, onori*, Nr. 1), pakiliai apdainuojantis žmogaus gyvenimo vertybes, parašytas italų kalba ir tik vėliau buvo išverstas į lenkų kalbą. Kūrinys sudarytas iš trijų dalių. Jau fortepijono įžanga sukuria romanso nuotaiką ir charakterį. Pradžios ir pabaigos dalyse mažorinė tonacija, aiškus, pabrėžtas ritmas. Akomponimentas išryškina šokio ritmiką. Vidurinė minorinė dalis kiek sudramatina, bet kartu paryškina pradžios ir pabaigos pakilią nuotaiką. Naująjį rinkinį vainikuoja taip pat vokalinis plonezas, bet jau paimtas iš V. Pozniako leidinio. Norėjosi, kad rinkinio paskutinis kūrinys būtų brandžiausias ir liudytų M. K. Oginskio svarbiausią pasiekimą muzikoje. Šis polonezas *Gailestinga siela, atsiliepk!* (*Voi che sempre in seno avete!* Nr. 28), parašytas lenkų kalba ir išverstas į italų kalbą yra trijų dalių, iškilmingo šokio charakterio. Polonezo vokalinė partija gana techniška, sudėtinga ritmo atžvilgiu, parašytos virtuozinės kadencijos. Fortepijono partija dar labiau išvystyta: ilgoka įžanga, kūrinio dalis jungia instrumentiniai intarpai. Melodijoje gausu chromatizmų, jaučiama kompozitoriaus V. A. Mocarto (W. A. Mozart) įtaka.

Naujo rinkinio *M. K. Oginskis Kūriniai balsui ir fortepijonui* kūrinių eiliškumo tvarka sudaryta remiantis baltarusių muzikologės Svetlenos Nemahaj sudaryta vokalinių kūrinių sukūrimo chronologija.

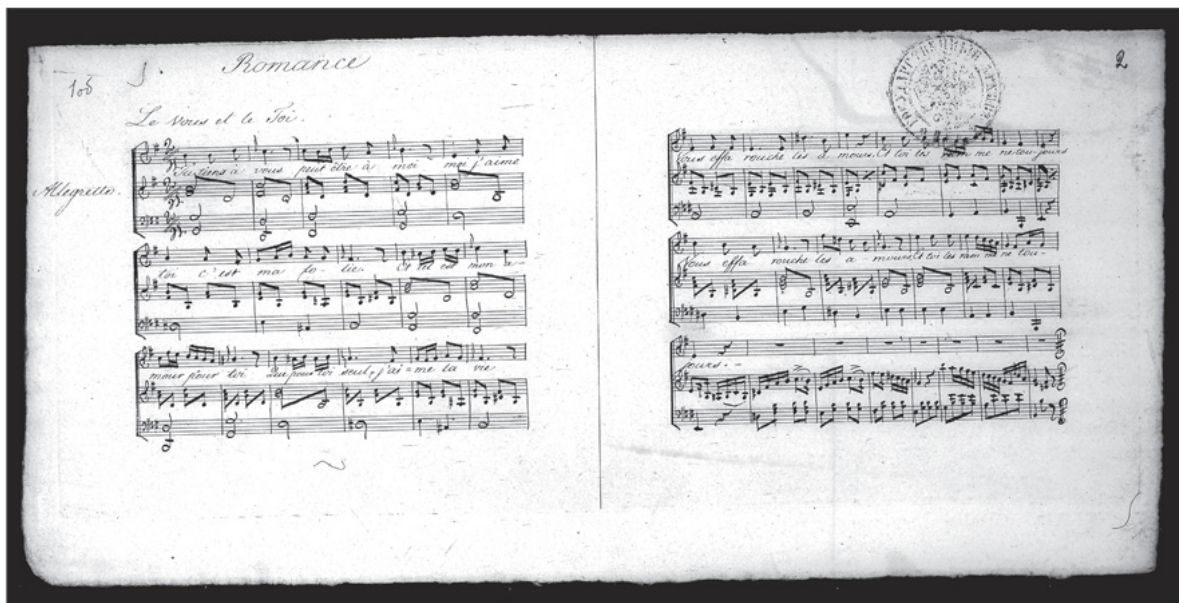
Antrasis rinkinio kūrinys *Palaimos akimirka* (*Abi che fiero istante*, Nr. 2) apibūdintas kaip *lamentabile*. M. K. Oginskis buvo aistringas itališkos operos gerbėjas, tad itališkų operų arijų *lamento* (it. *lamento* –

dejonė, rauda) pavyzdžiai jam buvo gerai žinomi. XVII–XVIII a. *lamento* arija operoje *seria* (ital. *seria* – rimtoji) – tai graudi, liūdna solisto pasirodymo dalis, kuriai būdinga žemyn besileidžianti melodija, aštrūs disonansai. Nors XVIII a. pabaigoje operos *seria*, kartu ir *lamento* arijos, buvo beišnykstančios, M. K. Oginskis įtraukė į savo rinkinį *lamento* stiliaus pavyzdį.

Kūriniai *Brangus atodūsi!* (*Caro il vapore!* Nr. 3) ir *Kaip saulė vidudienį* (*Come un sole a mezzogiorno*, Nr. 4), parašyti *kanconetės* (ital. *canzonetta* – dainelė) stiliumi. Šis dainos žanras taip pat buvo populiarus XVIII a., bet muzikiniuose salonuose jis skambėjo kur kas rečiau už romansą. Tokias kanconetes rašė ir kompozitorius J. Haidnas (J. Haydn), kurio muziką M. K. Oginskis mėgo.

Šansonos (pranc. *chanson* – daina) žanras XVI a. labiausiai paplitęs buvo Prancūzijoje. Daina *Meilės malonė* (*L'eau qui caresse le ravage*, Nr. 11) – šviesaus kolorito, turinti šokio elementų. Kitas labai įdomus kompozitoriaus pasirinktas yra vilanelės (pranc. *villanelle*) žanras, paplitęs Italijos ir Prancūzijos renesanso kultūroje. XVI a. Prancūzijoje išsivystė nacionalinė vilanelės rūšis, kuri buvo skirta piemenų gyvenimui atspindėti. Būtent ši *Georgikų* tematika, atitikdama rokoko estetiką, ir tapo ypatingai populiaria Švietimo epochoje. Vilanelė *Rozetė* (*Rosette pour un peu d'absence*, Nr. 12) – subtili trijų dalių metro dainelė. Įžangoje M. K. Oginskis lyg imituoja liutnios skambėjimą.

Greta tipiškų meninės išraiškos priemonių kai kuriuose romansuose galima pastebėti naujų elementų, tapusių būdingais M. K. Oginskio muzikinės kūrybos bruožais. Pavyzdžiui, romanso *Meilės pamoka* (*Vous qui prenez femme jolie*, Nr. 7) įžangoje melodija skamba žemesniame registre nei akompanimentas. Taip melodija nuspalvinama violončelės tembru, tačiau nesikeičia dešinės ir kairės rankos funkcijos: pirmoji iš jų atlieka melodiją, antroji akompanuoja. Taip perteikiamiems jausmams suteikiamas dramatiškas atspalvis. Nesudėtingas savo forma, melodinėmis slinktimis romansas *Išmokyk mane mylėti* (*J'ai cessé de te, de t'aimer*, Nr. 10) atspindi mylinčio žmogaus jausmų pasaulį.

M. K. Oginskio romanso „Le vous et le moi“ natų kopija

Vokalinės lyrikos galeriją papildo romansas prancūzų kalba *Jūs ir aš* (*Le vous et le moi*, Nr. 13), kurio dvi rankraštinės kopijos saugomos Rusijos valstybiniame senovės aktų archyve Maskvoje. Nors šis romansas priskiriamas vėlesniam nei J. Kozlovskio išleisto vokalinių kūrinių rinkinio laikotarpiui, bet romanso stilistika išlaiko būdingus M. K. Oginskio kūrybai bruožus: mažoro ir minoro derinimą, atitinkantį teksto nuotaikas, harmoniją, akomponavimo pobūdį.

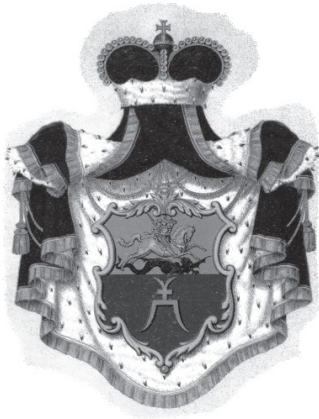
Devyniolika M. K. Oginskio vokalinių kūrinių parašyti prancūzų kalba, septyni romansai – italų kalba ir tik dvi dainos lenkų kalba. Tuo metu lenkų kalba įsitvirtino politinių įvykių draskomoje Lietuvos ir Lenkijos valstybėje. Tad, proginė daina – kantata balsui ir chorui *Mielas nekaltos porelės guolis* (*Lube siedlisko cnotliwej pary*, Nr. 27) – skirta šeimos šventei, turėjo skambėti lenkiškai. Daina *Liaukis ašaras lieti!* (*Przestań przede mną tzy ronić!* Nr. 26) yra maršo pobūdžio, herojinio, punktyrinio ritmo. Iškilmingo patriotiškumo kontekste puikiai išikomponuoja ir mielos mergelės paveikslas, tad ritmas sušvelnėja, pasigirsta lyriškesnės intonacijos. Melodijoje nevengiama šuolių, kvartos intervalų. Oginskio vokalinės lyrikos pagrindinis intonacijų šaltinis – XVIII–XIX a. pirmojoje pusėje prancūzų aristokratų salonuose itin populiarius romansas, italų opera su *bel canto* tradicijomis bei klasicizmo epochos muzikiniai pasiekimai. Romanse *Apie nieką* (*Sur un rien*, Nr. 13) girdima klasicizmo stilistika bei tuomet populiarios buitinės dainos įtaka. Fortepijono įžanga ir pabaiga primena kompozitorių V. A. Mocarto ar J. Haidno sonatas. Vokalinėje partijoje girdimas Vienos klasikams būdingas garso apdainavimas.

Apie kai kuriuos Oginskio vokalinius kūrinius sunku kalbėti kaip apie romansus. Tai ne tik vienos nuotaikos, trumpučiai, bet ir didelės apimties, plataus nuotaikų ir dinaminio spektro, ritmiškai įvairūs kūriniai. Toks yra romansas *Prabudimas* (*Le Réveil*, Nr. 23). Šiame kūrinyje derinamas rečitatyvinis ir *cantabile* dainavimas. Gilų ir dramatišką poetinį tekstą kompozitorius stengiasi atskleisti muzikinėmis priemonėmis. Daug tonacinių – minoro ir mažoro – pasikeitimų, harmonijoje girdima daug niūrių vedamųjų akordų. Vokalinės melodijos vystyme įvedama daug puošmenų, koloratūros. Dramatiškame, audringame romanse *Leisk man tikėti* (*Fallait-il me guérir*, Nr. 15) jautriai skleidžiasi meilės, laimės ir apgaulės tema. Šis kūrinys yra vienas iš nedaugelio romansų, parašytų greitu tempu (*Allegro agitato con espressione*). Laisvai plėtojamas trijų dalių kūrinys leidžia paryškinti nuotaikų diapazoną ir kaitą, jausmų gilumą. Vidurinė kūrinio dalis švelni ir maloni. Fortepijono partija pakankamai turtinga, papildanti dainavimo linijos temą. *Išgirs mirštantį* (*Odi di un uom che muore!* Nr. 22) – gilus, dramatiškas, sudėtingos ritmikos romansas, papuoštas melizmomis, labiau panašus į išvystytą ariją. Tonacija *F-dur*, *f-moll*, *Fdur* turėtų priartinti prie trijų dalių formos, tačiau tekstas, melodika ir jos vystymas kompozitoriui padiktuoja laisvai išplėtotą formą. *Dafnei* (*Dafne*, Nr. 25) – tai jaudinanti, ekspresyvi *bel canto* stiliaus meilės arija, savo dainingumu, puošyba labai artima kompozitoriaus V. Belinio (V. Bellini) kūrybai. *Prisiminimai* (*Doux souvenir*, Nr. 19) – vienas šviesiausių ir skaidriausių romansų. Tai nepasiekiamos svajonės, laimės, švelnių prisiminimų iliuzija kuriama melodija, ramiai banguojančiu, skaidriu akomponimentu. Jokių kontrastų. Vos keli akordai iš paralelės minorinės tonacijos nespėja aptemdyti pakylėtos romano nuotaikos, tik kulminacijoje girdimas disonansinis akordas, kuris tuoj pat išsisklaido. Keletas chromatizmų melodijai suteikia ekspresijos.

Oginskio romansai savo išraiškingumu, nuotaikų gilumu ir kontrastais, kūrinių forma pranoksta savo laikmetį ir mėgėjiškumą. Harmonija paprasta, būdinga Klasicizmo epochai. Harmonijai įdomių spalvų suteikia aliteruoti akordai, nonakordas. Tempų įvairovę lemia poetinis tekstas. Meilės lyrikai būdingi lėtesni tempai, o vidutiniai ir greitesni tempai būdingi gamtos lyrikai, polonezams bei proginiams kūriniams. Vokalinių kūrinių muzikinės formos nors ir paklūsta to laikmečio formos sudarymo principams, tačiau papildomos įvairiomis struktūromis, išryškinančiomis kompozitoriaus siekį jas netradiciškai interpretuoti. Dauguma romansų yra posminės arba trijų dalių formos, tačiau jų vidinis vystymas liudija kompozitoriaus laisvę, muzika atliepiant poetinio teksto prasmei. Formą galėtume pavadinti *laisvai išplėtota* – tokia, kuria nuolat kintančiam poetiniam tekstui sukuriama vis nauja muzika. Pastaroji forma ir sudėtinės trijų dalių muzikinės formos pritaikymas vokalinėje muzikoje pranoko saloninio muzikavimo rėmus. Greta paprastų muzikos išraiškos priemonių ypatingas dėmesys skiriamas romansų melodikai. Vokalinė partija dažnai sudėtinga, kartais net virtuoziška, jos diapazonas gana platus, nevengiama šuolių, puošiama chromatizmais ir melizmomis, vystant melodiją dažnas frazių ornamentinis variavimas. Galima spėti, jog tokie sudėtingi romansai buvo skirti dainuoti profesionaliems dainininkams.

M. K. Oginskio kūryba ne tik romansą įtvirtino, kaip svarbiausią kamerinį vokalinį XIX a. žanrą, bet taip pat nuspėjo daugumą jo vystymosi krypčių, apibrėžė ekspresijos pobūdį, vaizdų erdvę. Galima teigti, kad M. K. Oginskio sukurtų romansų pagrindu formavosi klasikinio romano žanras.

Naujasis natų rinkinys *M. K. Oginskio kūriniai balsui ir fortepijonui* aprėpia visus šiai dienai žinomus 28 kompozitoriaus vokalius kūrinius. Dėl M. K. Oginskio įtakos ne tik Lietuvos valstybingumui, bet ir europinės muzikinės kultūros raidai, šiandien būtina grąžinti jo kūrybą į Lietuvos muzikos istorijos kontekstą bei koncertų sales, kad jo kūrybinis palikimas visiems laikams išliktų į mūsų gyvenimą. Knygoje „Laiškai apie muziką“ skaitome: *nesensta tik iš tiesų meniška muzika*. Ir menininko intuicija nesuklydo – M. K. Oginskio muzika tebeskamba ir džiugina mūsų širdis.

Dainininkė Giedrė Zeicaitė,
Klaipėdos universiteto Menų fakulteto
Vokalinės muzikos katedros dainavimo dėstytoja

Naudota literatūra:

Ramunės Šmigelskytės-Stukienės knyga *Mykolas Kleopas Oginskis: politikas, diplomatas, ministras ir jo pasų kolekcija* (Vilnius, 2014)

Ramunės Šmigelskytės-Stukienės knyga *Kunigaikščiai Oginskiai Lietuvos istorijoje. Kultūrinės veiklos pėdsakai*. Laimos Kiauleikytės mokslinis straipsnis *Muzikinės kunigaikščio Mykolo Kleopo Oginskio pažiūros- epochų virsmo atspindžiais* (Vilnius, 2010)

Svetlenos Nemahaj (Святлена Немагай) *Mykolo Kleopo Oginskio gyvenimas ir kūryba jo laikmečio kultūrinės aplinkos koordinatėse* (Minskas, 2007)

Svetlenos Nemahaj (Святлена Немагай) konferencijos pranešimas *Naujas M. K. Oginskio kamerinės vokalinės muzikos paveikslas* (Vilnius, 2013.10.18)

Pianistės, mokytojos ekspertės Vaivos Purlytės komentarai

Pasirodžius pirmiesiems M. K. Oginskio polonezams fortepijonui, pastebėta, kad kompozitorius įvykdė šio žanro reformą - iki tol polonezas buvo žinomas tik kaip šokiui skirta muzika. Kompozitoriaus vokaliniai kūriniai kaip ir polonezai, pasižymi dainingumu, jausmingumu, išvystytomis melodinėmis moduliacijomis. Vokalinių kūrinių fortepijono partijoms M. K. Oginskis skyrė ypatingą dėmesį. Dažniausiai jis taikė minimalią techniką, kurią sudaro kairės rankos *Alberti* akomponimentas klaviatūros viduryje, parašytas *trumpos rankos* stiliumi. Kūrinių balsui ir fortepijonui *Meilės pamoka* (*Vous qui prenez femme jolie* Nr. 7); *Man sunku savo meilę apsaugoti!* (*Je t'aime tant!* Nr. 9); *Tik dėl jūsų!* (*C'est pour vous* No. 16) fortepijono partijoms būdinga kompozitoriaus pamėgta ir jo polonezuose panaudota *sukryžiuotų rankų* technika, kai melodija nukeliama į boso registrą. Tokiu būdu melodinė linija, skambėdama žemesniame instrumento registre, įgauna kitą muzikinį atspalvį. Romansų *Leisk man tikėti* (*Fallait-il me guérir* Nr. 15); *Tik dėl jūsų* (*C'est pour vous* No. 16); *Išgirsk mirštantį* (*Odi di un uom che muore!* Nr. 22); *Trokštu tikrų jausmų* (*Piu non desidero ricchezza, onori* Nr. 1); *Gailestinga siela, atsiliepk!* (*Voi che sempre in seno avete!* Nr. 28) akomponimentai yra virtuoziški, reikalaujantys ypatingo pianisto meistriškumo ir pasiruošimo. Jiems būdingi platūs akordų šuoliai, smulkūs abiejų rankų technikos pasažai ir trelės. Beveik visos romansų fortepijono partijos yra turtingos įvairių štrichų ir dinaminių niuansų, padedančių atskleisti kūrinio charakterį. Keliems nebaigtiems kūriniams balsui ir fortepijonui *Palaimos akimirka* (*Ahi che fiero istante* Nr. 2); *Brangus atodūsi* (*Caro il vapore!* Nr. 3); *Kaip saulė vidurdienį* (*Come un sole a mezzogiorno* Nr. 4); *Liūdna diena be tavęs* (*Hélas! Si je passe un jour sans te voir* Nr. 5); *Pažvelkite į tą, kurią aš myliu* (*Beautés que Venus même* Nr. 6); *Išmokyk mane mylėti* (*J'ai cessé dis tu, de t'aimer* Nr. 10); *Meilės malonė* (*L'eau qui caresse le rivage* Nr. 11); *Jūs ir aš* (*Le vous et le moi* Nr. 13) teko parašyti akomponimentų išangas, kurių muzikinė medžiaga yra paimta iš tų pačių kūrinių melodijų. Tai turėtų palengvinti dainininko įsijautimą į kūrinių ir jo atlikimą.

Pianistė Vaiva Purlytė

Mykolas Kleopas Oginskis (Michał Kleofas Ogiński) (1765–1833): a composer, a politician, diplomat, and Minister of the Polish-Lithuanian Commonwealth, a member of the leadership in the uprising of 1794, an honorary member of Vilnius University, and a fosterer of the idea of the Lithuanian statehood and social reforms.

Born to a noble aristocratic family, Oginskis acquired comprehensive education. The most important person who predetermined the development of that unique personality was the Duke's tutor, Frenchman Jean Rolay, a bibliophile and a biographer of the Oginskis family. Not only did he teach Mykolas Kleopas exact and liberal sciences, but also educated him in the spirit of the humanism of the Enlightenment. He imparted to his pupil respect for labour and the responsibility for continuous self-education, and also raised his public awareness. Due to the tutor's pedagogical talent, Oginskis boasted not only theoretical knowledge, but also practical skills: he was able to fluently and persuasively discuss the subjects of history, politics, philosophy, and literature, could paint excellently, wrote poems, played the violin, the harpsichord, the piano, the harp, and the clarinet, and composed music. As was typical of the aristocrat of the time, he spoke French, English, German, Italian, Greek, Latin, and Polish. Young Oginskis was introduced to the world of music by Joseph Koslovsky, and later taught to play the piano by Joseph Wölfl (1773–1812).

In 1802, Oginskis was granted the right to manage a large estate of his uncle Ksaver Oginski on the Neris River in Zalesje (presently Smorgon District, Belarus). There, in the Oginskis' Manor that was called Northern Athens, they would receive outstanding figures of the time, artists and composers. All Oginskis' children composed music, and his wife Maria de Neri, who had a beautiful voice, sang. In 1814, Oginskis bought Rietavas rural district and manor from the state, and it became the principal family residence in Lithuania. In a letter of 1832, the Duke wrote his wife about the origin of his family: *There is no doubt that my family is one of the oldest in Lithuania, and it comes from the Ruthenian Dukes*. In a multinational milieu of the Polish-Lithuanian Commonwealth of the 18th century, Oginskis frequently emphasised his Lithuanian origin. He knew well and cherished the ethnic Lithuania and travelled all over its territory. On 10 October 1833, at the age of 68, Mykolas Kleopas Oginskis died and was buried in the Basilica di Santa Maria Novella cemetery close to his home. Later his remains were moved to the principal shrine of Florence: the Basilica of the Holy Cross (Basilica di Santa Croce), the Pantheon of the famous Italian people, where the Cenotaph in honour of Dante Alighieri was respectfully erected and which was the final resting place of Michelangelo Buonarroti, Galileo Galilei, Gioacchino Rossini, and other major fosterers of the world culture. A marble bust of Mykolas Kleopas Oginskis in the Chapel of the Blessed Sacrament perpetuated the memory of the outstanding state and public figure of the Polish-Lithuanian Commonwealth, composer, and a man of noble spirit.

Duke Oginskis grew up and matured in an epoch which fostered salon and home music making. In the history of music, the Age of Enlightenment was also called *the age of music-making monarchs*. In the Oginskis family, deep musical traditions were handed on from generation to generation, therefore, Oginskis' musical taste and the sense of style were finely developed. As a diplomat, he was well-travelled and enjoyed excellent opportunities of getting acquainted with the most significant works of music of the 18th century; he attended concerts of the most outstanding performers of the time and was an opera connoisseur. Oginskis heard the performance of such famous vocalists as Katharina Bonafini, Angelica Catalani, violinist Niccolò Paganini, and plentiful others. The Duke performed together with distinguished singers Crescentini Girolamo, Andrea Martini, and Giovanni Battista Velluti. Music making together with celebrities was a great privilege and valuable musical experience.

Duke Oginskis did not consider himself a composer and modestly wrote in his letters about music: *All I can boast of is an ear for music, a deep sense of harmony, and a taste formed by artistic music and frequent music making*. However, he became world-famous due to his music. Oginskis' polonaises defined the direction for the polonaise of the Romanticism, poetical, of a broad emotional range, and full of the traits

of the elegiac mood, lyricism, drama, and even tragism. The composer is known to have written 70 works of music, including the opera *Zelis et Valcour, or Bonaparte in Cairo*, 40 pieces for piano (24 polonaises, 5 marches, 4 waltzes, 3 mazurkas, 2 quadrilles, a galop, and a minuet), and 28 vocal chamber compositions. The number of his compositions must have been much larger, however, in the course of time, they were scattered and lost. When in command of a military unit, he is known to have composed military-patriotic songs and to have sung them with his subordinates. In his memoirs, he made fun of himself: he was not much of a military commander, he was more of a musician. The appearance of the Polonaise in F major demonstrated the reform of the genre introduced by M. K. Oginskis by developing melodic modulations. The most popular romance that made Oginskis world-famous was the Polonaise *Farewell to the Homeland*.

Oginskis' vocal chamber compositions belong to the least known and studied part of his works. However, during the composer's lifetime, the compositions for voice and piano enjoyed popularity: they were published by reputed publishing houses in St. Petersburg, Vilnius, and Milan. His compositions were willingly performed both by amateurs and professional singers.

Up to the present time, the publications known in Lithuania included M.K. Oginskis' *Romances for Voice and Piano* published by Włodzimierz Poźniak in Kraków in 1962 (*M. K. Ogiński, romanse: na głos z fortepianem*, opracował Włodzimierz Poźniak, Kraków, 1962). On the basis of that collection, singer professor V. Skorobogatov published a sheet music collection: M.K. Oginskis. *Romances and Compositions for Voice and Piano*. Minsk, 2013 (М. К. Агінскі, рамансы, творы для голасу ў суправаджэнні фартэпіяна, В. Скорабагамаў, Мінск, 2013).

In 2012, in the funds of the Russian State Library in Moscow, another collection of Oginskis sheet music was discovered: M. K. Oginskis' *Works for Voice and Harpsichord or Piano*. Publisher J. Koslovsky/2, St. Petersburg, 1802 (*Recueil de Compositions: pour le Clavecin ou Fortepiano de M. O.; choisi et publié par Joseph Koslovsky amateur / Liv. 2*). The collection was published in the then famous Ditmar publishing house. To quote Belarusian musicologist Svetlana Nemahaj (Святлена Немагай), it was a significant discovery in the history of music of great importance for the researchers in M.K. Oginskis' music. Svetlana Nemahaj believed that was the first ever published collection of Oginskis' vocal music. The collection included 12 compositions: 10 unknown, and two of them known thanks to the collection of Poźniak published in Kraków in 1962. Those were the vocal polonaise *Più non desidero ricchezze, onori* (No 2) and the romance *Livrons nous au tender amour* (Nr. 8). In his letters about music, Oginskis modestly noted that the collection was probably not worth publishing. The said collection (*French and Italian Melodies* by Mykolas Kleopas Oginskis – that was what he called his vocal compositions) was published on poor quality paper and with numerous errors, however, the Duke did not blame composer Koslovsky (his former teacher, and at the time, a good friend) for negligence: during the process of publishing, *Koslovsky was very ill, bedridden for several months, and therefore could not supervise the process*. The collection contained numerous errors in the music and lyrics. Some of the compositions were unfinished, and parts of the lyrics were missing. When considering the performance of those compositions and seeking the completeness of the musical thought, we felt that clearer indications for performers and for the dynamic expression means were necessary. Therefore, in the compilation of a new collection (*M. K. Oginskis' Compositions for Voice and Piano*) we edited some compositions together with pianist Vaiva Purlytė. By using the musical texts of specific compositions, Vaiva Purlytė wrote introductions and final parts for some vocal pieces (No. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10).

The compositions from the early vocal collection, compiled by Koslovsky, reflected the traits typical of *the galant style* widespread among aristocracy salons of the time and corresponded to the models of the French romance and compositions in an Italian style. The most accurate definition of the French romance was formulated by French author Jean-Jacques Rousseau: *The romance should be written in a simple, moving style and address a slightly outdated taste; its melody should be gentle and natural, as simple as a peasant song, without any embellishments or mannerisms*. Most of the romance authors of the period followed the rule of simple melodics, harmony, and form, and Oginskis was no exception. The majority

of his early vocal compositions were of a simple stanza form and a narrow range, without coloratura or melisms. The piano texture in those compositions was also rather simple. The themes of the compositions included love lyrics and the dramatic character of the flow of life. Almost all the romance poetry was coloured with an elegiac mood. The texts featured the names of mythological heroes typical of the poetry of the 18th century, such as Zephyr, Nymph, or Venus.

The new collection (*M. K. Oginskis' Compositions for Voice and Piano*) included 6 pieces where the authors of the lyrics were indicated by Oginskis himself. Romances *Beautés que Venus même* No. 6 and *Je t'aime tant!* (No. 9) were written by French writer and politician Philippe François Nazaire Fabre, known as Fabre d'Eglantine (1750–1794). The lyrics of the villanelle *Rosette pour un pue d'absence* (Nr. 12) belonged to French poet of the 16th century Philippe Desportes (1546–1606). The text of the romance *Le dernier beau jour d'Automne* (No. 24) was written by Joseph Etienne Esménard, and the author of the lyrics to the romance *Dafne* (No. 25) was Giovanni Battista Perucchini. The text of the march *Prześtań przede mną łązy ronić!* (No. 26) was written by Antoni Gorecki. As M. K. Oginskis spoke fluent French and Italian, wrote rhymed letters to his friends, and also created the libretto for his opera *Zelis et Valcour*, one can presume that the author of the lyrics for other vocal compositions was Oginskis himself. The authorship of Oginskis was also confirmed by some indirect evidence. As is known, at the time, the author of the lyrics would not be indicated when he was also the composer of the music. Meanwhile, whenever Oginskis used the texts of other poets, he would always carefully record their names in the manuscripts and publications.

The collection compiled by Koslovsky was also interesting due to the diversity of genres. Beside popular romances, it included some chansons and villanelles in French, as well as two vocal polonaises and two canzonettas in Italian. The types of the song genre – chansons, villanelles, and canzonettas – little differed from one another. Those were vocal compositions of a small scope and simple content. The essential trait in the characteristics of the genres was the lyrics, the text, but not the music. It was the linguistic diversity of texts that predetermined the genres in the 18th century: songs were called romances and chansons in French and canzonettas, *lamentabile*, and villanelles in Italian. However, despite external similarities, i.e. the formulas of simplicity and accompaniment, the genres differed in their melodics. In that regard, M. K. Oginskis perfectly captured and subtly conveyed the specificity and nuances of the Italian and French melody: his songs featured light colouring, they were of a light, dance character and usually of a narrow range. The romance melodies were more of a recitative character, the phrase was broader, and the form of expression was more emotional and colourful. The diversity of genres in M. K. Oginskis music witnessed a good knowledge of the vocal and poetic genres.

The new collection of sheet music *M. K. Oginskis' Compositions for Voice and Piano* was compiled of vocal compositions from two collections: those of Koslovsky and Poźniak. The decision to open the new collection by the composition *Più non desidero ricchezza, onori* (No. 1) was predetermined by the fact that it was also an opening composition in the collection published by Koslovsky in St. Petersburg in 1802; moreover, it was one of the first vocal polonaises in the history of music. It is also important to note that the polonaise occupied a special place among Oginskis compositions for piano: the composer was one of the first in the history of music who tried to stylize polonaise, previously only known as a dance. Stylization was both a meaningful expression of progress and one of the prerequisites for lasting and long-term success. The vocal polonaise *Più non desidero ricchezza, onori*, Nr. 1 that euphorically glorified the values of human life, was written in Italian, and only later translated into Polish. The composition consisted of three parts. The very piano introduction suggested the mood and the character of the romance. The initial and final parts featured major tonality and a distinct, emphasised rhythm. The accompaniment brought out the rhythmic of the dance. The middle minor part slightly dramatised, however, simultaneously accentuated the elevated mood of the initial and final parts. The new collection was also crowned by a vocal polonaise, taken from the collection of Poźniak. The polonaise *Voi che sempre in seno avete* (No. 28) was written in Polish and translated into Italian. It also consisted of three parts and was of a solemn dance

character. The piano part was even better developed, featuring a longish introduction and instrumental insertions to unite the integral parts. The vocal part of the polonaise was quite technical, sophisticated in terms of rhythm, with virtuoso cadenzas. The melody was rich in chromaticisms and clearly influenced by Wolfgang Amadeus Mozart.

The order of priority of vocal works in the new collection *M. K. Oginskis' Compositions for Voice and Piano* was based on the chronology of their appearance, as established by Belarusian musicologist Svetlena Nemahaj.

The second composition in the collection was *Abi che fiero istante* (Nr. 2), defined as *lamentabile*. M. K. Oginskis was a passionate fan of Italian opera, and the examples of *lamento* arias (It. *lamento* 'wail, lament') of Italian operas were well known to him. The *lamento* aria in opera *seria* (It. 'serious') of the 17th to the 18th century was a plaintive, sad part of the soloist performance, characterised by a descending melody and sharp dissonances. Although in the late 18th c. opera *seria*, as well as *lamento* arias, were on the verge of extinction, M. K. Oginskis included a *lamento*-style example in his collection.

The compositions *Caro il vapore!* (No. 3) and *Come un sole a mezzogiorno* (No. 4) were written in the *canzonetta* style. The genre was popular in the 18th century, however, in the salon culture it was less frequent than the romance. Composer Joseph Haydn, whose music was admired by Oginskis, also wrote canzonettas.

The genre of chanson in the 16th century was most common in France (Fr. *chanson* 'song'). *L'eau qui caresse le rivage* (No. 11) was a song of light colouring with dance elements. Another interesting genre favoured by the composer was villanelle (Fr. *villanelle*), widespread in the Renaissance culture of Italy and France. In the 16th century in France, a national type of the villanelle developed, devoted to the reflection of peasant life. The said theme of the *Georgikos*, in line with the aesthetics of the Rococo, became especially popular in the Age of Enlightenment. The villanelle *Rosette pour un peu d'absence* (No. 12) was a subtle triple time song. In its introduction, Oginskis kind of imitated the sound of the lute.

Next to the typical means of artistic expression, in some of Oginskis' romances, new elements could be observed that became typical characteristics of his compositions. Thus, e.g., in the introduction to the romance *Vous qui prenez femme jolie* (No. 7), called *Allegretto*, the melody was performed at a lower register than the accompaniment. Thus, the melody was coloured in the cello timbre, however, the functions of the right and the left hand did not change: the former played the melody, and the second, the accompaniment. In that way, the conveyed emotions were provided with a dramatic character. A simple in form and in melodic slides romance *J'ai cessé dis tu, de t'aimer* (No. 10) reflected the emotional world of one in love.

The gallery of vocal lyrics was supplemented by a romance in French *Le vous et le moi* (No. 13), whose two manuscript copies were stored in the Russian State Archive of Ancient Acts in Moscow. Although the romance was assigned to a slightly later period than the first collection of vocal compositions published by Koslovsky, its stylistics preserved the characteristics typical of Oginskis' music: the combination of the minor and major scales in accordance with the moods of the lyrics, harmony, and the nature of accompaniment.

The lyrics of as many as 19 vocal compositions of M. K. Oginskis were written in French, of seven romances in Italian, and only of two songs in Polish. At the time, the Polish language got established in the state of Poland and Lithuania, torn by political events. Therefore, a commemorative song, a cantata for voice and piano *Lube siedlisko cnotliwej pary* (No. 27) devoted to a family celebration, had to sound in Polish. The song *Przestań przede mną łzy ronić* (No. 26) was a kind of march with heroic, dotted rhythm. Into the context of solemn patriotism, the picture of a nice girl was integrated, therefore, the rhythm mellowed and more lyrical intonations were heard. The melody used skips and the fourth intervals. The principal sources of intonations in Oginskis' vocal lyrics included romance, especially popular in the French aristocratic salons of the 18th to the early 19th century, Italian opera with the *bel canto* tradition, and the achievements of the Epoch of Classicism. In the romance *Sur un rien* (No. 14), one could hear the

stylistics of Classicism and the impact of the then popular social song. The piano introduction and the final part reminded of sonatas of Wolfgang Amadeus Mozart or Joseph Haydn. In the vocal part, a sound-focused manner of singing typical of Vienna classics could be heard.

Some of Oginskis' vocal compositions were hard to define as romances. Those were not only short pieces in a single mood, but also large scale compositions, featuring a broad range of moods and dynamics and a diversity of rhythms. Such was the romance *Le Reveil* (No. 23), which combined recitative and *cantabile* singing. The composer tried to reveal a deep and dramatic text by means of music: numerous modal (major and minor) changes and quite a lot of gloomy leading chords in the harmony. The development of the vocal melody contained an abundance of embellishments and *coloratura*. In a dramatic and stormy romance *Fallait-il me querir* (No. 15), the theme of love, happiness, and deception was revealed in a sensitive manner. The piece was one of the few romances written in fast tempo (*Allegro agitato con espressione*). A freely developing three-part composition allowed to accentuate the range and the change of moods and the depth of emotions. The middle part of the composition was gentle and pleasant. The piano part was rich enough and complemented the theme of the singing part. *Odi di un uom che muore* (No. 22) was a deep and dramatic romance, featuring sophisticated rhythmic patterns and embellished with melisms, more reminding of a developed aria. The key frame *F-dur, f-moll, Fdur* ought to have brought it closer to a three-part form, however, the text, melodics, and its development prompted the composer a freely-developing form. *Daphne* (No. 25) was a moving, expressive aria of love in the *bel canto* style, which by its melodiousness and embellishments was very close to the music of Vincenzo Bellini. One of the most lucid and transparent romances was *Doux Souvenir* (No. 19). The illusion of unattainable dreams, happiness, and fond memories was created by a quiet, progressive melody and peacefully waving, clear accompaniment, with no contrasts. A few chords from the parallel minor tonality failed to dim the elevated mood of the romance, only the climax brought a dissonant chord which immediately cleared away. Several chromaticisms provided the melody with expression.

Oginskis' romances surpassed his epoch and amateurism by their expressiveness, the depth of moods and their contrasts, and the form of compositions. The harmony was simple, typical of the functional system of the epoch of Classicism, and it was provided with interesting colours by means of altered and non-chords. The diversity of tempo was preconditioned by a poetic text. Love lyrics was characterised by slower tempo, while the lyrics of nature, polonaises, and commemorative pieces were written in medium and faster tempo. The musical forms of vocal compositions, even if they obeyed the form-building principles of the time, were supplemented with different structures which brought out the composer's aspiration to treat them in a non-traditional way. Most of the romances were of a stanza or a three-part form, yet their internal development witnessed the composer's freedom of following the poetical text by music. Their form could be defined as *freely developed*, where for a changing poetical text ever new music was composed. The latter form and the adaptation of a three-part complex musical form to vocal music significantly surpassed the framework of salon music making. Next to the ordinary means of musical expression, special attention was paid to the melodics of romances. The vocal part was frequently sophisticated, even virtuoso, its range was rather broad, skips occurred, as well as the embellishment with chromaticisms and melisms, and ornamental variation of phrases was rather frequent in the melody development. One could assume that such relatively sophisticated romances were intended for professional performance. The compositions of Mykolas Kleopas Oginskis established the romance as the central vocal chamber genre of the 19th century, as well as predicted most of the trends of its development and defined the type of expression and the space of images. One could say that the classical genre of romance formed on the basis of Oginskis' romances.

The new collection of sheet music *M. K. Oginskis' Compositions for Voice and Piano* covers all the presently known 28 vocal compositions of the composer. Because of the impact of Mykolas Kleopas Oginskis both on the Lithuanian statehood and on the development of European musical culture, to date, it is necessary to bring his compositions back to the context of the history of Lithuanian music and its

concert halls, so that his cultural legacy would forever integrate into our lives. In his treatise *Letters about Music* we read: "...only genuinely artistic music shall not age." The artist's intuition did not err: Oginskis' music keeps being heard and continues delighting our hearts.

Singer Giedrė Zeicaitė,
teacher of Singing of the Voice Department of the Faculty of Arts, Klaipėda University

Comments of pianist, concertmaster, and teacher-expert Vaiva Purlytė

The appearance of the first polonaises for piano by Mykolas Kleopas Oginskis demonstrated a major reform of the genre carried out by the composer: before him, the polonaise was known merely as music intended for dance. Oginskis' vocal compositions, as well as polonaises, were melodious and emotional, with developed melodic modulations. In his vocal compositions, Oginskis paid special attention to the piano part. Most frequently, he applied a minimal technique consisting of the left hand *Alberti* accompaniment in the middle of the keyboard. The accompaniments in his compositions for voice and piano *Vous qui prenez femme jolie* No. 7; *Je t'aime tant!* No. 9; *C'est pour vous* No. 16 were characterised by the composer's favourite cross-hand technique, also used in polonaises, when the melody was shifted to the bass register: then the melodic line, which sounded in a lower register of the instrument, acquired a different musical nuance. The accompaniment in the romances *Fallait-il me guérir* No. 15; *C'est pour vous* No. 16; *Odi di un uom che muore!* No. 22; *Piu non desidero ricchezze, onori* No. 1; *Voi che sempre in seno avete!* No.28 were virtuoso and required special pianists's mastery and training. They were characterised by extensive chord skips and fine passages and trills performed by both hands. Almost all the piano parts in the romances were rich in different strokes and dynamic nuances that helped to reveal the character of the composition. For several unfinished romances *Ahi che fiero istante* No.2; *Caro il vapore!* No.3; *Come un sole a mezzogiorno* No. 4; *Hélas! Si je passe un jour sans te voir* No. 5; *Beautés que Venus même* No. 6; *Išmokyk mane mylėti J'ai cessé dis tu, de t'aimer* No.10; *L'eau qui caresse le rivage* No.11; *Le vous et le moi* No.13. I had to write introductions to the accompaniment, with the musical material taken from the segments of the melodies of those romances. That facilitated the singer's empathy with the composition and its performance.

Polonezas
Più non desidero ricchezze, onori
Trokštu tikrų jausmų

Moderato

1

mf

5

mf

9

Più non de - si - de-ro ric - chez-ze,o-

p

12

no - ri, son co - se fri - vo-le,

15

mp

son va - ni - tà, e a che mai

18

ser - vo-no gli am - pi te - so - ri,

21

quan - do lo spi - ri - to pa - ce non

24

mf

ha. Più non de - si - de - ro

mf

27

ric - chez-ze, o - no - ri, son co - se

30

fri - vo-le, son va - ni - tà.

Trio

33

pp

Se la mia Fi - li - de non m'ab - ban - do - na,

pp sempre legato

37

se ba - ci fer - vi - di sem - pre mi dà,

41

se a - mi - co te - ne-ro la man mi do - na,

45

que - sto sol chia - ma-si fe - li - ci -

48

mf tà. Più non de - si - de-ro

mf

51

ric - chez - ze, o - no - ri, son co - se

54

fri - vo-le, son va - ni - tà,

57

e a che mai ser - vo-no gli am - pi te -

60

so - ri, quan - do lo spi - ri - to

63

pa - ce non ha. Più non de -

66

si - de-ro ric - chez-ze,o - no - ri, son co - se

70

fri - vo - le, son va - ni - tà.

rit.

Romansas
Ahi che fiero istante
Palaimos akimirka

Andante lamentabile.

2

p

p

Ahi che fie-ro i-

7

meno mosso

stan - te é ques-to il mio ben deb - bo la - sciar! Un i - stan - te

15

più fu - ne - sto il mio cuor non sa pro - var, m'ab-ban -

22

do - na la co - stan - za. Di - stac - car - mi oh Dio non

28

più mosso
so —, sol mi di - ce la spe - ran - za che il mio be - ne io ri - ve-

36

drò, che il mio be - ne io ri - ve - drò.

dolce

43

p

Kansonetè
Caro il vapore
Brangus atodūsi!

Andantino

3

mf

5

p

Caro il va - po - re che su dal cuo - re, quan - do so -

p

10

mf

spi - ro sai che co - s'è, quan - do so - spi - ro

mf

15

sai tu co- -sè. È la mi - glio - re par - te del -

p

20

f

l'a - ni - ma che vien per vi - ve-re e star con -

f

24

te, che vien per vi - ve - re e star - con-

28

te.

mf

Kansonetè
Come un sole a mezzogiorno
Kaip saulè vidurdieny

Andantino

4

mp

p

Come un

5

sole a mezzo - giorno tra le Nin - fe' e la mia bel - la con - fron -

p

9

ta - ta a ques - ta e a quella pa - ra - go - ne alcun non ha. Quattro

13

lu-stri a lei d'in - tor - no spie-gan, ora ap- pe - na van - no e un a -

17

mor di ven - tun an - ni è la mia fe-li - ci - tà.

21

mp

Romansas

Hélas! si je passe un jour sans te voir

Liūdna diena be tavęs

Andante

5

mf *expressivo* *p*

5

p

Hé- las! si je pas - se un jour sans te voir

10

je cherche ta tra - ce dans mon dé ses poir quand je l'ai per-

15

-due, je res-te à pleurer mon âme é per - due est

20

près d'e - spé - rer.

mf *expressivo*

23

p

Romansas

Beautés que Venus même

Pažvelkite į tą kurią aš myliu

Žodžiai Philippe François Nazaire Fabre
(Filipo Fransua Nazaro Fabrė)

Allegretto

6

p

Beau - tés que

6

rit. **a tempo**

Venus même verrait d'un re - gard ja - loux, voyez cel - le que j'aime elle est plus bel

12

le que vous! Dans ses yeux on lit son â - me fière a-vec sim - pli - ci-té

17

ils peig - nent d'un trait de flam - me l'es - prit et la Vo - lup - té.

21

rit.

2

Plus fraîche que l'aurore,
Que nous annonce un beau jour,
Sa bouche semble éclore,
Aux caresses de l'amour,
Le parfum que dans la plaine,
La rose donne au Zéphir,
Est moins doux que son haleine,
Est moins pur que son soupir.

3

Une gaze légère,
Par des gracieux replis,
Décèle avec mystère,
Son sein blanc comme les lys.
Ce sein que l'amour agite,
Est le foyer du désir,
Il s'arrondit et palpète,
Sous les lèvres du plaisir.

4

Amour viens prendre ma place,
Charme à la fois tous les yeux;
Prends mes crayons et trace,
Des appâts faits pour les Dieux.
Des beautés dont elle abonde,
Peins les traits dignes de toi,
Fais les envier au monde,
Mais ne les montre qu'à moi.

Romansas
Vous qui prenez femme jolie
Meilès pamoka

Allegretto

7

p dolcemente

5

mp

mp

p

Vous qui prenez fem-

10

me jo - lie é - cou - tez bien cette leçon chassez l'humeur la ja - lou sie

15

logez les ris dans la mai - son. Cul - ti - vez bien sur toutes choses

19

le champ qu'hy-men vous a don-né l'é - pi ne naît au lieu de ro - se

8vb

23

dans un terrain ab - ban - don né.

mp

26

Ne faites pas chez vous le maître,
 À notre humeur ce ton deplait,
 Contentez vous de le paraître,
 Si votre femme le permet.
 Ne cueillez point hors du ménage,
 Des fruits qui paraissent plus doux,
 Quand vous glanée au voisinage,
 Souvent l'on moissonne chez vous.

Romansas
Livrons nous au tendre amour
Pasinerkim į švelnius jausmus

Andantino

8 *p*

6

10 *p*

Li-vrons nous au ten - dre a - mour dès le lever de l'au - ro - re,

14

qu'a-mour nous u - nisse en co - re a - près le dé - clin du jour.

18

Ob - jet d'un a - mour ex-trê - me, puis - ses tu jus qu'au tom-beau

22

me trouver tou- jours nou-veau et res - ter tou- jours la mê-me et res - ter tou-

rall.

27

Fine

jours la même.

a tempo

p

3

Tu m'aimes! Mot plein de charmes
qui fait tressaillir mes sens!
La main du dieu des amants
a séché toutes mes larmes.

4

Si la fortune ennemie
me laisse un trésor sans prix,
au fier amant de Cypris
je ne porte point envie. Bis

5

Je brave les coups sanglants
de la Parque menaçante,
si près de ma tendre amante
coulent mes derniers instants.

6

Loin de toi, lorsque mon âme
s'envolera vers les cieux,
que ta main ferme ces yeux
où les tiens lisaient ma flamme. Bis

Romance
Je t'aime tant!
Man sunku savo meilę apsakyti

Žodžiai Philippe François Nazaire Fabre
(Filipo Fransua Nazaro Fabrè)

Andante *p*

9

Je t'aime tant! Je t'aime tant! Je ne puis as-

8

sez te le dire, et je le ré - pè - te pour tant à chaque fois que

16

je res - pi - re et je le ré - pè - te pour tant à chaque

23

fois que je-res- - pi - re, absent, présent, de

28

près, de loin. Je t'aime, je t'aime est le mot que je

33

trou - ve seul a - vec - toi.

p

p dolcemente

38

de -

mf

p

44

vant té moins.

mf

50

ou je le pen - se ou je le

p

57

prou - - ve.

fp *mf*

64

p

70

2

Tracer je t'aime en cent façons,
Est le seul travail de ma plume
Je le chante dans mes chansons
Je le lis dans chaque volume,
Dans les tableaux dans les portraits
Je cherche toujours ton image
Quand la beauté m'offre ses traits
Je pense à ceux de ton visage

3

En ville, au champ, chez moi, dehors
Ta douce image est caressée
Elle se fond quand je m'endors
Avec ma dernière pensée
Quand je m'éveille je te vois
Avant d'avoir vu la lumière
Et mon coeur est plus vite à toi
Que n'est le jour à paupière

4

Absent je ne te quitte pas
Tous tes discours je les devine,
De loin je compte tous tes pas
Ce que tu sens je l'imagine,
Près de toi suis-je de retour
Je suis aux cieux c'est un délire,
Je n'existe que pour l'amour
Et dans ton souffle je l'aspire.

5

Ton coeur est tout mon bien ma loi;
Te plaire est toute mon envie,
Enfin dans toi, par toi, pour toi;
Je respire, tiens à la vie;
Ma bien aimée, ô mon trésor!
Qu'ajouterais-je à ce langage
Dieu que je t'aime! eh! bien encore
Je voudrais t'aimer d'avantage.

Romansas

J'ai cessé dis tu, de t'aimer

Išmokyk mane mylėti

Andante

10

J'ai cessé dis - tu, de t'aimer, pourquoi douter de

6

ma constan - ce, ah! trop facile à t'alarmer, ban - nis un soup çon qui m'of-

10

fen se que me peux tu lire dans ce coeur, ou l'amour gra - va ton ima ge,

15 *mf*

tu jugerais par son ardeur, si l'on peut aimer davan - ta - ge, si

19

l'on peut aimer davan - ta - ge.

mf *rall.*

2

Dans ce Coeur ému le Plaisir
Toujours renait à ta présence
Par l'espoir et le souvenir
Je jouis pendant ton absence
Jusqu'à l'instant du retour
Mon impatience est extrême
Si ce n'est pas là de l'amour
Apprends moi donc comment on aime

3

Tu viens t'offrir sans cesse à moi
Chaque nuit, lorsque je sommeille
Mon premier soupir est pour toi
Chaque matin quand je m'éveille
Et tu le sais, pendant le jour
Je vois, et mon bien suprême,
Si ce n'est pas là de l'amour
Apprends moi donc comment on aime

4

Que tu sois triste un seul instant,
Tu vois mes tourments mes alarmes
Que tu pleures, un baiser brûlant,
Vient aussitôt sécher tes larmes.
Enfin pour moi, point de beau jour,
Quand il n'en est point pour toi même
Si ce n'est pas là de l'amour
Apprends moi donc comment on aime

Šansona

L'eau qui caresse le rivage

Meilès malonè

Andantino

11

mf

4

p

L'eau qui ca - res - se le ri - va - ge

7

la rose qui s'ouv - re au Zép - hir le vent qui rit sous

10

le feuil - la - ge tout dit qu' aimer est un plai-sir

13

De deux a-mours la dou - ce flam - me doub-le-ment sait nous ren -

16

mf (p)
dre heu - reux les in - dif - fé - rents

18

n'ont qu'-une âme ah! lors-qu'on ai - me on en a deux.

Vilanelè

Rosette pour un peu d'absence

Rozetè

Žodžiai Philippe Desportes
(Filipas Desportas)

12 **Allegretto** *mf*

7 *p dolce*
Ro-set-te pour un peu d'a - bsen - ce vo - tre coeur vous a - vez chan

p

Fine

16 *mf*
gé et moi sa - chant cette in - con - stance le mien au - tre part j'ai ran - gé ja - mais

mf

26

p *a tempo*

plus beau - té si lé - gè - re sur moi tant d'em - pri - se n'aura nous ver - rons vo -

35

la - ge ber - gè - re qui prem - ier s'en re - pen-ti - ra nous ver -

42

rons vo - la - ge bér - gè - re qui prem - ier s'en re - pen-ti -

d.C.
al Fine

Romansas
Le Vous et le Moi
Jūs ir aš

Allegretto

13

7

Je tiens à vous peut-être à moi. Moi j'aime

15

toi c'est moi ta vie. Et tel est mon a - mour pour toi.

22

Une pour toi seule - j'ai - me la vie. Vous effa - rouchez

28

les a - mours. Et tu les ra - mè - nes tou - jours. Vous effa -

35

rouchez les a - mours. Et tu les ra - mè nes tou - jours.

42

46

mf

Romansas
Sur un rien
Apie niekà

Allegretto

14

p

14

The piano introduction is in 2/4 time, marked *p*. It consists of five measures. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

6

p

Un rien est d'u - ne grande im-por-

6

The first system of the vocal and piano accompaniment. The vocal line begins at measure 6 with the lyrics 'Un rien est d'u - ne grande im-por-'. The piano accompaniment continues with chords and melodic fragments. The dynamic is marked *p*.

12

mf

-tan - ce, un rien pro-duit de grand ef - fets en guerre, en a - mour,

mf

12

The second system of the vocal and piano accompaniment. The vocal line continues with the lyrics '-tan - ce, un rien pro-duit de grand ef - fets en guerre, en a - mour,'. The piano accompaniment features a more active melodic line in the right hand. The dynamic is marked *mf*.

19

en pro - cès, un rien fait pen-cher la ba - lan - ce.

19

The third system of the vocal and piano accompaniment. The vocal line concludes with the lyrics 'en pro - cès, un rien fait pen-cher la ba - lan - ce.' The piano accompaniment ends with a final chord and a melodic flourish. The dynamic is marked *mf*.

25 *mf*

Un rien nous pous - se au - près de grands, un rien fait ai - mer des

31 *p*

bel - les, un rien fait sor - tir nos ta - lents,

37 *mf*

un rien dé - ran - ge nos cer - vel - les.

41

Romansas
Fallait-il me guérir
Leisk man tikèti

Allegro agitato con espressione

15

mf *p* *mf*

5

p

10

p

Fal - lait - il me gué - rir de ma cré - du - li -

p

13

té, fal - lait - il me gué - rir

p

16

mf

de ma cré - du - li - té, par el - le si sou -

19

vent de la fé - li - ci - té

cresc.

22 *subito p*

le ra - pide é - clair se pro - lon -

subito p

25

f

ge. di - mi -

28

nu - en - do

31

Poco meno mosso

p

Quand le bon heur tient au men songe pour-quoi di - re

p rall.

p dolce

35

la vé-ri-té, pour-quoi di - re

espress.

39

la vé - ri - té.

Tempo I

p

42

46

Si ja-mais vous ces - siez de m'ai-mer mon a - mi - e,

50

moi qui jus - qu'à la mort comp - te sur vo - tre coeur,

rall.

54 *a tempo*
p

lais - sez moi mon er - reur pour me lais-ser la

p

57 *f*

vi - e, lais - sez moi mon er - reur pour me lais-ser la

61

vi - e.

64

67

mf *p* rit.

Romansas
C'est pour vous
Tik dèl jūsu

Andantino con moto

16

5

C'est pour

9

vous que je res - pi - re, mes vrais biens sont mes a - mours; c'est pour

13

vous que je res - pi - re, mes vrais biens sont mes a mours;

17 *mf*

vous a-vez sur moi l'em - pi - re, que les dieux ont sur vos jours. C'est pour

21

vous que je res - pi - re, mes vrais biens sont mes a mours.

mf

25

Quand je vous vois tout s'é - clai-re, tout me pa-raît s'en - flam-mer, l'a -

29

mour vous for-ma pour plai-re, les dieux m'ont fait pour ai - mer. C'est pour

33 *mf*

vous que je res - pi - re, mes vrais biens sont mes a - mours; vous a -

37 *mf*

vez sur moi l'em - pi - re, que les dieux ont sur vos jours, vous a -

41

vez sur moi l'em - pi - re, que les dieux ont sur vos jours.

46 *p*

Romansas
Je ne t'ai pas vue sourire
Dovanok man šypsena

Andante

17

p *mf* *sf*

7

Je ne t'ai pas vue sou - ri - re de-puis

p

14

le le - ver du jour, j'en - tends ton coeur qui sou - pi -

p

20

re, est - ce de pei - ne ou d'a mour? Pour chas -

mf *mf*

26

ser la rê - ve - ri - e, qui s'em - pa - re de tes sens,

33

rap - pel - le - toi, mon a - mi - e, ton é-poux et tes en-

39

fants. Rap - pel - le - toi, mon a - mi - e

44

ton é - poux et tes en - fants.

Romansas
Quand tu m'aimais
Kai tu mane mylējai

Andante

18

dolce *p* tr tr

5

p *p*

Quand tu m'ai - mais, je ché - ris-sais la

9

mf *p* *mf*

vi - e, dans le bon - heur s'é-cou

12

lait cha-que jour. Je t'ai per - du! Ma gai

p

16

té m'est ra - vi - e. Ah! Mon bon-

mf

mf

19

-heur, n'é - tait que ton a - mour.

f

f

22

Ah! Mon bon - heur, n'é - tait que ton a - mour.

p

p

Romansas
Doux souvenir
Prisiminimai

Andantino

19

semplicemente

p

Doux sou - ve-

6

mf

nir, je ché - ris ta puis - san - ce, viens à mon

mf

10

âme ap - por - ter le bon heur! Doux sou - ve - nir vaut

p

15 *mf*

mieux que l'es - pé - ran - ce qui trop sou

18 *p*

vent n'est qu'un son - ge trom - peur,

21 *f*

qui trop sou - vent n'est qu'un son - ge trom

24

peur!

semplicemente

Romansas
Félicité passée
Praëjusi palaima

Larghetto

20

p

Fé - li - ci - té pas-sée

5

qui ne peut re - ve - nir,

9

cresc. *mf*

tour-ment de ma pen - sé - e, tour-ment de ma pen - sé - e,

cresc. *mf*

13

f *p*

tour-ment de ma pen - sé - e, que

f *p*

17 *f*

n'ai je en te per - dant! Per - du, per -

21

du le sou - ve - nir!

espress. *p* *mf*

26

29

p *rall.* *pp*

Romansas

Humble cabane

Paprastas mano tėvo namelis

Andantino

21

21

p espress.

mf

The piano introduction consists of three measures. The first measure is marked *p espress.* and features a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The second measure continues the melodic line in the treble and the accompaniment in the bass. The third measure is marked *mf* and features a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment.

4

4

p

Hum-ble ca - ba - ne de mon père, té-moin de mes pre -

p

The first line of the song begins with a vocal melody in the treble staff and a piano accompaniment in the bass staff. The vocal melody is marked *p* and the piano accompaniment is marked *p*. The lyrics are "Hum-ble ca - ba - ne de mon père, té-moin de mes pre -".

8

8

miers plai - sirs, au fond d'u - ne terre é - tran - gè - re,

The second line of the song continues the vocal melody in the treble staff and the piano accompaniment in the bass staff. The lyrics are "miers plai - sirs, au fond d'u - ne terre é - tran - gè - re,".

11

p

c'est vers toi que vont mes sou - pirs, le jeu - ne til - leul

p

14

pp

qui t'om - brage et la mon - tagne et le ha - meau

pp

17

p

de ton a - gres-te pa - y - sa - ge tout me re - tra - ce le ta - bleau,

p

21

2
#

de ton a gre - ste pa y sa - ge tout me re-tra - ce le ta - bleau.

Romansas
Odi di un uom che muore
Išgisk mirštantį

Andante lento

22

5

9

13

18

p

O - di, o - di di un uom che muo - re,

p

23 *f*

o - di, o - di l'e - stre - mo suon!

27 *p*

Que- sto ap - pas-si - to fio - re ti man-do Elvi-ra in

30

don, questo ap - pas-si - to fio - re ti man-do El vi - ra in

34 *p*

don. Quan-to pre-ge - vol si - a tu devi sa-per ap -

38

pien, quel dì che fo - sti mi-a te l'in - volai dal sen,

43

quel dì che fo - sti mi-a te l'in - vó lai dal sen.

47

Sim-bo-lo al-lor d'af - fet - to, or pe-gno di do - lor,

51

tor - na a po-sar - si in pet - to que - sto appas si - to

54

fior. E a-vrai in cor scol

rall. *p*

56

pi - to, se du-ro il cor non è, co - me ti fu ra -

60

pi - to, co - me ri - tor - na, ri - tor - na a te,

mf

64

co - me ti fu ra - pi - to co - me ri - tor - na, ri -

sf *risoluto* *sf*

68

tor-na a te.

pp

The musical score consists of two systems. The first system (measures 68-69) shows the vocal line with the lyrics 'tor-na a te.' and the piano accompaniment. The second system (measures 70-73) continues the piano accompaniment with a 'pp' dynamic marking in measure 72.

Romansas
Le Réveil
Pabudimas

Recitativo

23

mf

Voi - ci le jour! A - dieu,

5

nuit aux dou - ces er - reurs! A dieu, son - ges char-

p

9

-mants qui fuy-ez a - vec elle! Mon coeur in - con - so -

p poco a poco cresc.

12

lé vai - ne - ment vous rap - pelle

15

et su-bit le ré -veil qui le rend aux dou - leurs.

19

p Andantino
Je ré - vais

23

le pas - sé vi - vait dans mon som - meil... Il me mon

30 *mf*

trait les jeux de ma pai - sible en - fan - ce et ef - fa - çait les

mf

39 *p*

jours d'une é - ter - nelle ab - sen - ce. A-

p

46

dieu, doux son - ges, a - dieu! C'est l'heu - re du ré-

51 *a tempo*

veil. Je ré - vais

rall. *p a tempo*

Ped. *

56

et la gloi - re or - nait mon front vain - queur,

61

et le temps de - vant moi sou - le - vant

67

les nu - a - ges j'é - tais un nom de plus

73

sur l'o - cé - an des â - ges, le

78 *mf*

jour naît, tout s'ef - fa - ce, ex - cep

83 *p*

té le mal - heur! Je ré -

88

vais et les arts, char - mant mon

93

a - ve - nir, m'en-trai-naient tour à tour dans

99

leurs dou - ces de - meu - - res, je sui - vais

f

104

sans comp - ter le vol lé - ger des heu -

109

-res. Que cel - le du ré-veil est

p

113

promp - - te à

cresc.

117 *mf*

m'en pu - nir!

mf

122 *p a tempo*

A - dieu, son - ge trop cher,

tr *dim.* *p*

127

ne viens plus m'é - prou - ver,

132

car je m'at - tache à toi, ra - vis - san-

137 *mf*

-te chi - mè - re, com - me le pas - sa-

142

ger au sein de l'onde a - mè-

147 *p*

-re em - bras - se le dé - bris qui ne peut

153

Recitativo

le sau - ver. Mais non! Re - viens.

Re - viens, son - ge con - so - la - teur! Toi seul d'un coeur bri-

157

Re - viens, son - ge con - so - la - teur! Toi seul d'un coeur bri-

159

Plus animé Andantino

-sé sais trom-per la souf fran - ce! Re - vi - ens! Rends

moi l'a-mour, la gloi - re, l'e - spé - ran - ce!

162

moi l'a-mour, la gloi - re, l'e - spé - ran - ce!

165

Ah! Rê - ver l'e - spé - ran - ce est en - core le bon-

168

-heur! Ah! Rê - ver l'e spé - ran - ce et en-

171

-co - re le bon - heur!

espress.

174

Romansas

Le dernier beau jour d'Automne

Paskutinė graži rudens diena

Žodžiai Joseph Etienne Esménard
(Josefo etienes Esmenardo)

Andante

24

p dolce

6

p

Dé - jà la feuil - le

11

dé - ta - ché - e s'en vole au gré de l'a - qui - lon,

17

mf

de sa dé-pouil - le des - sé - ché - e la fleur a jau - ni

mf

23

le val - lon, sous le ch[^]e-ne il n'est plus d'om - bra - ge,

p

29

aux bos quets il n'est plus d'a-mour. Je vais sa-lu - er au vil

34

la - ge le der nier beau jour, je vais sa-lu - er au vil-

mf

38

la - ge le der - nier beau jour!

rall. *p*

Romansas
Dafne
Dafnei

Žodžiai Giovanni Battista Perucchini
(Džiovanis Batista Peručinis)

Andante

25

8

Vie-ni al mio

15

sen che pal - pi - ta, vie - ni al mio sen che pal - pi -

21

ta del più co - stan - te ar - do - re,

26 *p con espress.*

del più co - stan - te ar - do-re. Daf-ne, Daf - ne,

p con espress.

32

mio dol - ce a - mo - re, deh vie - ni, deh vie - ni, e non tar-

37

dar, e non tar-dar!

42 *mf Un poco più mosso*

Go-drai, go - drai di gio - ia in - so-li-ta pres-so il tuo be - ne as-

mf

48

si - so, mi leg - ge - rai nel vi-

53

so i mo - ti del mio cor. Ah! Al tuo

p

59

cor se non par-la - no i dol-ci af - fet - ti

64

mie - i, vie - ni, vie - ni, che in-gra-ta sei, che

p

69

espress.

non co-no - sci, che non co-no-sci a - mor. Daf - ne,

espress.

espress.

75

Daf - ne, mio bel te - so - ro, deh vie - ni, deh vie - ni e non tar

espress.

81

dar, e non tar - dar!

f

f

86

rall.

ppp

Maršas
Prezentań przede mną łązy ronić!
Liaukis ašaras lieti!

Žodžiai Antoni Gorecki
(Antonijus Gureckis)

Tempo di Marcia

26

5

p

Prze - stań prze - de mną łązy ro - nić idź kra jutwo - je go bro -

p

9

nić Nie przyj mę mi - ło - ści two - jej,

12

mf

pó - ki nie uj - rzę cię w zbro - i, nie przyj mę mi - ło - ści two - jej,

mf

16

p

pó - ki nie uj - rzę cię w zbro - i. Tak, ty - sią cemwdzię ków mi - ła, Po-lka lu - be -

21

mu mó - wi - ła. On po-rwał przod - ków miecz rdza - wy i po szedł dro - gą

25

mf

ich sła - wy, i po-szedł dro-gą ich sła - wy.

mf *f*

29

rit.

Odè meilei
Lube siedlisko cnotliwej pary
Mielas nekaltos porelès guolis

Moderato *p*

27 *mf* *p*

Lu - be sie - dli - sko cno - tli - wej

8

pa - ry, rza - dkie - go wzo - ru mał - żen stwa zgo - dy, tu w za - cho - wa - niu

15

wza - jem - nej wia - ry zna - jdzie cie o - ne cnot swych za - gro - dy. Niech od niej

22

stro - nią za - wi-stne lo - sy, niech mi-łość sta - ła ma tu schro - nie-nie.

29

mf

Kre-wnych, przy - ja-ciół ser-ca i gło sy te szcze-re dzi - siaj nio - są ży - cze-nie.

Choir

37

f

S. A. Kre-wnych, przy - ja-ciół ser-ca i gło-sy te szcze-re dzi-siaj nio - są ży - cze-nia.

T. B.

Polonezas

Voi che sempre in seno avete!

Gailestinga siela, atsiliepk!

Moderato

28

4

7

10

13

16

19 *mf*

Voi che sem-pre in se-no a - ve - te di pie - tà di - pin - to il

22

cuo - re, al - me fi - de, ah voi por - ge - te

25

un con - for-to al mio do - lor.

29 *mf*

Da quel dì che fe' giu - ra - i al mio ben, sal - da e co-

32

stan - te, mai di fa-ce io non can - gia - i,

35

mai d'a-mo - re un so-lo i-stan - te.

39 *mf*

Ma il ti - mor quell' - al - ma in-

42

gom - bra e ne tur - ba il bel se - re - no, un sol

45

det - to un at-to, un' om - bra, ge-lo - sia si de-sta in se - no.

49

f *mf*

52

mf

Voi che sem-pre in se-no a - ve - te

55

di pie - tà di - pin - to il cuo - re, al-me fi - de, ah

58

voi por - ge - te un con - for - to al mio do - lor.

63

Da quel dì che fe' giu - ra - i al mio ben, sal - da e co -

66

stan - te, mai di fa - ce io non can - gia - i,

69

mai d'a - mo - re un so - lo i - stan - te.

73

Deh, tu a - mor nel ca - ro be - ne

77

tu di - le - gui o - gni so - spet - to,

81

chi pro - vò le sue ca - te - ne

85

mai can - giar sa - prà di af - fet - to.

89

f

92

96

p

Deh, tu a - mor nel ca - ro be - ne

p

101

tu di - le - gui o - gni so - spet - to, chi pro -

106

vò le sue ca - te - ne mai can -

110

-giar sa - prà di af - fet - to.

114

117

120

mf

Voi che sem - pre in se - no a - ve - te

mf

123

di pie - tà di-pin to il cuo - re, al - me fi - de, ah voi por ge - te

127

un con-for-to al mio do - lor. Da quel dì che fe' giu

132

ra - i al mio ben, sal - da e co stan - te,

135

mai di fa-ce io non can-gia - i, mai d'a mo - re un so-lo i stan - te.

139

f

142

p *pp*

MYKOLAS KLEOPAS OGINSKIS

1. TROKŠTU TIKRŲ JAUSMŲ

Daugiau netrokštu turtų nei garbės,
taip lengvabūdiška tatau ir tuščia,
visų pasaulio turtų niekas neturės,
netekusi ramybės siela skursta.
Daugiau netrokštu turtų nei garbės,
tai lengvabūdiški dalykai, tai tuštybė.
Jei tik manęs Filidės meilė neapleis,
jei bučiniai mūs meilę kurstys,
jei geras draugas ranką man išties
ir saulė laimę burs man.
Daugiau netrokštu turtų nei garbės,
taip lengvabūdiška tatau ir tuščia,
visų pasaulio turtų niekas neturės,
netekusi ramybės siela skursta.
Daugiau netrokštu turtų nei garbės,
Taip lengvabūdiška tatau ir tuščia.
Nuo tos dienos, kai prisiekiau ištikimybę jai,
aš savo meile tvirtas, pastovus,
net mirksniui žemės turtai nesugundys.

2. PALAIMOS AKIMIRKA

Ak, kokia palaiminga akimirka,
bet mylimąją aš palikt turiu!
Širdy nusiminimas ir kančia,
aštresnio skausmo niekas nežino, ne.

Nutolt nuo jos, o Dieve, negaliu,
Vien saulė teikia viltį,
kad mylimąją pamatysiu vėl,
kad mylimąją pamatysiu vėl.

3. BRANGUS ATODŪSI!

Brangus atodūsi,
širdies daina,
tavim gyvena
širdis mana.

Tai siela skrenda
vis pas tave,
geriausia būti
sykiu, drauge.

4. KAIP SAULĖ VIDUDIENĮ

Kaip saulė vidury dienos
gražiausia tarp gražiausių nimfų,
tarp šviesulių kitų jai nėr lygios,
nieks spindesiu jai neprilygtų.
Jos grožį kūrė penkmečiai, ir štai
jau keturis sykius su meile jie prabėgo –
manoji laimė dvidešimt vienų nūnai...

5. LIŪDNA DIENA BE TAVĖS

Vai liūdna! Jei kokią dieną
Aš josios nematau.
Vis ieškau mylimosios atvaizdo,
Vilties netekęs.

Vis liūdi mano siela.
Aš verkiu.
Bet ji šalia,
Širdim tikiu.

6. PAŽVELKI Į TĄ, KURIĄ AŠ MYLIU

ž. Filipo Fransua Nazaro Fabre (Philippe François Nazaire Fabre)

1

Grožis, į kurį net Venera žiūrėtų su pavydu...
Pažvelkite į tą, kurią aš myliu.
Ji už visas gražesnė!
Jos siela spindi akyse,
taip paprastai įsižiebia staiga ugnis,
aštrumas proto bei geidulingumas.

2

Ji gaivesnė už ryto žarą,
kurią diena graži mums žada.
Burna jos skleidžiasi
nuo meilės bučinių...
Ir sklinda lygumoj jos – rožės – aromatas,
Zefyras neša gaivų dvelksmą jos.
Bet net ir jis nėra toksai švelnus
Kaip mylimosios atsidūsėjimas gaivus.

3

Lengvas šydas gracingai plazda...
Ir verias paslaptis –
Balta lyg lelija krūtis.
Krūtinė ši atbunda meilei –

Geismingas grožio židiny.
Ji spurda žvilgsnio paliesta
Ir lūpos geria gaivą tą.

4

Meile, ateiki ir užimki savo vietą,
Ir sužavėki mūs akis.
Paimkit pieštukus ir pieškit žavesį, -
Dievams sukurtas jis.
Tą grožį, sklindantį iš jos...
Ak, kas jos bruožus atkartos...
Kas tą paveikslą pamatys, pavydu suliepsnos,
Didingas grožis jos, tik man skirtos.

7. MEILĖS PAMOKA

1.

Jūs, kurie renkatės gražią moterį,
išklausykite šią pamoką.
Išvykite pyktį ir pavydą,
įsileiskite juoką į namus,
auginkite derlingus laukus
vietoje dygių rožių krūmų apleistose dykynėse.

2.

Neapsimeskite savo namų šeimininku.
Mums tai netinka.
Tik leidus žmonai,
patenkinkite savo puikybę tai demonstruodamas.
Už šeimos ribų neskinkite vaisių,
kurie jums atrodo saldesni.
Kai jūs dairotės kaimynystėje,
dažnai derlius renkamas jūsų namuose.

8. PASINERKIM Į ŠVELNIUS JAUSMUS

Atsiduokime švelniems jausmams
nuo pat aušros patekėjimo,
kad meilė mus sujungtų
iki pat dienos galo.

Begaline meile, ar tu galėtum
iki mirties mane
vis iš naujo atrasti
ir tokia pat pasilikti?

Tu mane myli! Žodis pilnas žavesio,
Kuris sukrečia visus mano jausmus.

Įsimylėjėlių Dievo ranka
nudžiovina visas mano ašaras.
Jei prieš fortūna man palieka
neįkainojamą lobį,
pasitikėdamas Cypris mylimuoju,
nebejaučiu pavydo.

Aš nebijočiau kruvinų,
grasinančių Parkos smūgių,
jei prie mano švelnios mylimosios
leisčiau paskutines akimirkas.

Toli nuo tavęs, kai mano siela
skris į dangų,
tavo rankos užmerktų akis manąsias.
Tavosios gi perskaitytų manųjų akių liepsną.

9. MAN SUNKU SAVO MEILĘ APSAKYTI

ž. Filipo Fransua Nazaro Fabré (Philippe François Nazaire Fabre)

1

Aš tave labai myliu! Man sunku tau tai apsaityti,
ir aš tai kartoju kiekvieną kartą dūsausdamas.
Kai esu arti arba toli, aš tave myliu.
Myliu yra žodis, kurį tariau tik būdamas su tavimi,
prie kitų tyliu aš, tik bandau savo meilę įrodyti.

2

Parašyti, kad aš tave myliu, yra šimtai būdų, –
ir tai vienintelis mano plunksnos darbas.
Aš tave apdainuoju savo dainose,
gali tai perskaityti kiekvienam tome
ir visuose paveiksluose bei portretuose.
Nenuilsdamas aš ieškau tavo atvaizdo.
Kai man tenka išvysti grožį,
Aš galvoju apie tavo veido bruožus.

3

Mieste, laukuose, namuose ir visur kitur
tavo švelnus paveikslas yra glamonėjamas.
Jis ištirpsta, kai aš užmiegu su paskutine mintimi.
Kai aš pabusių, tave išvysiu pirmiau nei šviesą.
Mano širdis veržiasi greičiau pas tave,
Greičiau nei mano vokai išvysta dienos šviesą.

4

Kai manęs nėr šalia, mintimis aš artėju,
visas tavo kalbas aš atspėju iš tolo,
visus tavo žingsnius suskaičiuoju,

visas jausenas įsivaizduoju.
Bet kai būnu šalia, aš esu danguje,
kliedžiu tavimi, meilėje meilei gyvenu,
alsuoju tavąja meile.

10. IŠMOKYK MANE MYLĖTI

Aš lioviausi, sakai, tave mylėti,
kodėl manim tu abejoji, nebesuprantu.
Kaip lengva nerimą pasėti,
žaidi man širdį tuo įtarumu.
Kodėl gi neskaitai tu tiesiai iš širdies,
kur meilės išpaudas – paveikslas tavo?
Dar niekas šitaip nemylėjo, nemylės...

2

Kai tu esi šalia, mana širdis
vis spurda ir jausmais atgyja.
Kai nėr tavęs, gyva tik atmintis,
bet malones viltis ir vėl dalija.
Aš taip ilgiuos, kad nėr jėgų kentėt.
Jei tai ne meilė, išmokyki mane mylėt.

3

Tu dovanoji man save, nepavargsti...
Kiekvieną naktį, kai tik aš užsnūstu,
Žinau, nubusiu, būsi tu arti,
Su meile iš širdies tau atsidūstu.
Ir jausmas šis per dieną vis lydės,
tu mano turtas, meilė kol žydės...
Jei tai ne meilė, tai išmokyki mane...

4

Jei būni tu kokią akimirką liūdna,
ir mano nerimą tu išvysti ir kančią,
jei tu verki, aš bučinio liepsna
tau ašaras nušluostau, karčią mintį.
Jei tau diena nėra graži,
ir man, brangioji, ji tamsi, niūri.
Jei tai ne meilė, išmokyk, kaip mylėt tave.

11. MEILĖS MALONĖ

Vanduo, kuris glamonėja krantą,
rožė, kuri atsiskleidžia Zefyrui,
vėjas, kuris juokiasi tarp lapų –
tai vis meilės malonės.

Tik abipusės meilės švelni liepsna
sugeba mus padaryti laimingus.

12. ROZETĖ

ž. Filipas Desportas (Philippe Desportes)

Rozete, nors išvykęs buvau taip trumpai,
jūs iškeitėte savąją širdį.
Ak, žinau, nepastovūs tavieji jausmai,
tai ir aš saviesiems leidau iškilti.
Lengvas grožis manęs jau daugiau nevilios,
piemenėlės išdykėlės, ak, pamatysite, kuris pelnys atgailos.

2

Sudeginu save verkdamas,
prakeikdamas šį nutolimą.
Jūs jau kitas meilužis vilios,
Įprotis – jūsų likimas.
Lengva vėtrungė vėjo, žinia, nepagaus,
Ak, matysi, piemenaitė Rozete,
ką likimo audros skalaus,
atgailos vėjai kurį iš mūsų vėtys...

3

Kas bėra šventi pažadai,
ašaros išlietos išvykstant,
jeigu kukčiojimai šie, grauduliai
vien širdies įnoringos blyksniai?
Jūs melagė. Ir Dievas pasmerks
tą nelaimėlį, įsimylėjėlį...
Bet žinokit, Rozete, jūs
atgailos vartus jau pravėrėte.

4

Tas, kuris užėmė mano vietą,
Tikrai nemylės taip kaip aš.
O ta, kurią aš mylėsiu,
tikėjimą, grožį parneš.
Saugokite savo naują draugystę,
manoji daugiau nesikeis.
Tik atgaila jums pritinka,
likimas, žinau, neatleis.

13. JŪS IR AŠ

Aš labai prisirišęs prie jūsų,
o jūs, žinia, prie manęs.
Aš myliu žingsnius jūs ir juoką
ir jūsų paikas svajones.

Ir mano gyvenimas teka
į jūsų – plačia vaga.
Jūs mokate greit užsirūstint,
bet ir atleidžiat staiga.

14. APIE NIEKĄ

Niekis labai reikšmingas,
tai jis vykdo meilės karus,
niekis darbus, žygius rikiuoja.
Atsitiktinumas pasiglemžia mus.
Tai jis, niekis, mums atveria grožį,
atskleidžia talentus ir galias.
Niekis mums sujaukia smegenis,
paskui juokiasi į valias.
Tai jis mūs rūpesčius sprendžia,
glosto, kutena mus,
bijom niekio, o jis štai meilę
parneša į namus.
Bet ir ši liepsna – tiktai niekis.
Ji užgęsta. Kas gi belieka?

15. LEISK MAN TIKĖTI

Aš lengvatikyste sergu
ir meilei lenkiuosi iš anksto,
man visa vis regis šviesu,
vien laimės gijom atausta.
Betgi sakykit teisybę,
Jei mirė meilė širdy...
Vis tiek klaidas pasiliksiu,
tuščias svajones nakty.

16. TIK DĖL JŪSŲ

Tik dėl jūsų aš kvėpuoju,
meilės valandas skaičiuoju,
jūs – valdovė mano laiko,
Dievas žmonėms laimę raiko...
Tik dėl jūsų aš kvėpuoju,
aukštinu jus ir sapnuoju
laimingiausią šviesų dangų, –
visa laikot savo rankoj.
Kai matau jus, saulė gobia
ši pasaulį ir mane.
Aš verkiu. Bet laimė degti
šviesios meilės liepsnose.

17. DOVANOK MAN ŠYPSENĄ

Aš pasiilgau šypsenos meiliosios,
nuo pat ryto tavo širdį girdžiu,
tuos atodūsius lemties sunkiosios,
vienas aš širdies skausmą girdžiu.

Kas išsklaidys tavo naivias svajones?
Prisiminki vaikus, mano drauge,
tavo vyras šaukias tavęs,
ir vaikai tavo šypsenos laukia.

Prisiminki tuos vakarus meilėj,
kai susėdavom glaudžiausiu ratu,
mano rankose mažoji dukrelė,
tau ant kelių mūsų sūnus...

Jų veiduos mūsų akys ir lūpos
atkartoja bruožus meilingus.
Ir bučiuoju akis tas ir lūpas,
tavo atvaizdą taip teisingą,

kad išvydęs veide tavajam
marias skausmo ir dvejones,
aš prašau išpažinti man tiesiai
jausmų sumaištį, abejones.

Aš prašau vieno bučinio tikro,
kuris gydo širdies žaizdas...
Tėšias jis, ogi skausmas nutolo...
Ir ištirpdė naivias svajones.

18. KAI TU MANE MYLĖJAI

Kai tu mane mylėjai, aš laime gyvenau.
Kiekvieną meilės valandą tausoju, branginau.
Bet štai aš praradau tave ir savo laimę.
Jausmai trapiasi dužo, gyva teliko baimė,

kad muzikos dievai, man dovanoję balsą,
jį atėmė ūmai, ir savo liūdną valsą
aš šoku tyloje, praradęs džiaugsmą, viltį.
Juk talentas manasis – tave aklai pamilti.

Kai tu mane mylėjai, džiaugiaus aš ir juokiaus,
dabar jau vien tik ašaros viešės, ir nieks daugiau
neatgaivins širdies, ir nieks nebesupras,
ką reiškia savo mylimąją taip ūmai prarast.

19. PRISIMINIMAI

Švelnus prisiminime, aš branginu tavo galybę,
ateik į mano sielą, atnešk meilę.
Pranoksti tu vilties tuščios puikybę,
ir lūkesčių saldžių apgaulę.

Švelnus prisiminime, aš branginu tavo gerumą,
kuris laukais ir pievom mus vedžiojo.
Ir liūdesio laikais išgirsk vaikystės dainą,
kuri skausmuos tvirtumą dovanojo.

Švelnus prisiminime – tu gražiausia, ką turiu,
ką jau buvau užmiršęs, apraudojęs.
Širdim svajonę brangią tebemaitinu,
tą laimę, kurią man laikas dovanojo.

20. PRAĖJUSI PALAIMA

Palaima liko,
kur negali sugrįžti,
bet mintys teka
vis atgal atgal, kur jus
regėsiu gal...

21. PAPRASTAS MANO TĖVO NAMELIS

Paprastas mano tėvo namelis
primena man pirmuosius džiaugsmus.
Toliai toliausiai dabar mano kelias,
vien tik atodūsiai parves į namus.

Kur jaunos liepos pavėsy sėdėjom,
kalnai ir sodžiai driekės tolyn,
Tuomet viens kito jausmais tikėjom,
vėrės paveikslas tauryn, gilyn.

Paprastas mano tėvo namelis,
bet aš regėjau rūmus didžius,
tai tavyje, mielasis kampeli
aš tegirdėjau žodžius prakilnius,

kurie vien džiaugsmą, linksmumą tiekė,-
šitiek gerumo tarp sienų tų,
kad net aptemę langai namelio
šviečia tamsybėj bežvaigždžių naktų.

Paprastas mano tėvo namelis,
bet kiek tikrumo patyriau ten aš,
kad ir Luizos likimo kelias
jį pas mane į namelį parves.

Paprastas mano tėvo namelis,
bet liutnios garsai nepaliauja skambėt,
virpa vis stygos tarp pirštų, kelia
puolusią dvasią, – belieka tikėt.

22. IŠGIRSK MIRŠTANTĮ

Odės, miršančio žmogaus odės,
koks prakilnus ir baugus skambesys!
Tau dovanų nuvytusią gėlę,
miela Elvyra, parneš naktis.

Dovaną šitą įvertinki, meile,
tądien, kai mano buvai, dainavau,
bet kaip atodūsis išsiveržęs,
be jokio gailesčio mane palikai.

Kaipgi mes švelniai, miela, kalbėjom,
dabar gi svaidomės žodžiais piktais,
vysta ant tavo krūtinės gėlės.
Mes svetimi. Tapom kitais.
Tavo širdis iš akmens ištašyta,
šitaip šalta, ledinė, tyli.
Buvau pagrobęs. Dabar grąžinu jau.
Gėlė nuvytusią puoštis gali.

23. PABUDIMAS!

Na, štai diena! Sudiev nakties svajonės švelnios!
Sudiev viltie, juk brėkštanti aušra
atneš vien liūdesį, paguodos dulkės
jau neužkris blakstienų ir sapnų,
ir skausmo pjūklas, atėmęs visa, kuo lig šiolei gyvenu,
prakiurdys dugną, valtelės tos menkus, gyvenimu kurią
lig šiol buvau įpratęs naiviai taip vadinti.
Ak, praregėjau, ir nubudimo valanda
jau nuplėšė šlovės karūną man nuo kaktos,
kurią svajonės puošė nugalėtojo ženklais.
Bet laikas ėjo, ak, laikas ėjo prieš mane, -
vien melą sėjo. Ir štai dabar juodžiausias debesis
nelaimę lemia. Kokia tamsi diena, kokia šviesi naktis –
bet užmiršimo vandenys jau mano valtį semia.
Žavi Chimera, aš tavo glėbyje – ir laiko pirštai
jau gniaužia mano širdį, o guodžianti svaja –
nakties dukra. Ji miršta. Bet aš šaukiu – sugrįžk,
sugrįžk, o guodžianti svaja! Išgelbėk skęstantį keleivį.
Sugrįžki, mano meile amžina! Ir šlovink viltį.

24. PASKUTINĖ GRAŽI RUDENS DIENA

ž. Josefo etienes Esmenardo (Joseph Etienne Esménard)

Jau lapas nuplyšo
nuo medžio šakos,
ji vėjas gėle
ant žemės paklos.
Pavėsis ištirpo
ir meilė miške.
O būki pasveikinta,
šviesioji diena.

Jau rudeniui spindi
saulelė danguj,
mus kregždės palieka,
iškyla svetur.
Linksma jų viešnagė
be galo trumpa, –
Sudiev, paskutine
rudene diena.
Senelis štai brenda
Skivytais žolės,
Ir dreba jam žingsniai, –
Netol benueis
Jau savo gyvenime.
Jau pabaiga...
Bet šviečia ramybe
Rudenė diena.

25. DAFNEI

ž. Džiovanis Batista Peručinis (Giovanni Battista Perucchini)

Ak, ateiki, ateiki į mano krūtinę,
kuri plaka karščiu,
Dafne, Dafne, meile saldžioji,
ak, ateiki laiku.

Ak, patirsi tu džiaugsmą tyriausią
su tirpstančiu čia, šalia,
manąją širdį, tau atviriausią,
perskaitysi veide.

Bet jeigu tavajai širdžiai netinka
mano švelnūs jausmai,
vis tiek tu ateiki, o nedėkinga,
lauksiu tavęs amžinai.

26. LIAUKIS AŠARAS LIETI!

ž. Antonijus Gureckis (Antoni Gorecki)

Nustok prieš mane ašaras lieti,
eik ginti savo šalies.

Nepriimsiu meilės Tavo,
kol nepamatysiu Tavęs su šarvais.

Tūkstančių puikumų miela
lenkaitė mylimajam kalbėjo.
Jis paėmė protėvių surūdijusį kalaviją
ir nuėjo jų šlovės keliu.

27. MIELAS NEKALTOS PORELĖS GUOLIS

Miela nekaltos porelės guolis,
reto pavyzdžio santaikos šeimos.
Čia bendro tikėjimo išsaugojimui
surasite savo dorybių užtvarą.
Tegul nuo jos šalinasi pavydūs likimai,
tegul meilė čia randa amžiną prieglobstį.
Artimųjų, bičiulių širdys ir balsai
šiuos nuoširdžius neša linkėjimus.

Kaimynas, bičiulis, artimieji, valstiečiai,
prašant Jums palankių skliautų,
abejonių žodį turėtų tikrai tada,
ar Ponui, ar Poniai pirmenybę duot reikia.

Tegul nuo Jūsų šalinasi pavydūs likimai,
tegul laimė čia randa amžiną prieglobstį.
Visų sąmoningų širdys ir balsai
ši nuoširdų šiandien neša linkėjimą.

28. GAILESTINGA SIELA, ATSILIEPKI!

Jūs, kurios gailesčiu užliedavot širdį,
kurios teikėt paguodą ir gydėte skausmą,
aš mylimai savo prisiekiau, jums beliks patikėti,
kad niekad savęs nepamyniau ir aukštinau meilės aš jausmą.

Betgi vis nerimas graužias ir trikdo širdies man ramybę,
maištas, šešėlis, pavydas užgimsta krūtinėj.
Ištikimosios sielos, jūs teikėt viltis ir kantrybę,
Švelniausius jausmus dovanojot ir jų amžinybę.

Betgi tądien, kai aš priesaikon meilę įtvėriau,
aš nė akimirkai savųjų jausmų neapleidau.
Mano mieloji, įtarumu aš žeidžiu tave vėliai...
Tik tuos, kas supančiotas meile, dvejonės, žinia, nepaleidžia.

Mano mieloji, gera tu, ir sklaidosi piktos dvejonės.
Meilės grandys man mielos. Ištirpsta ir jausenos pilkos.
Jūs, kurios gailesčiu užliedavot sielą,
ištikimosios guodėjos, širdis jūsų ilgis.

Klaipėdos universiteto leidykla

Mykolas Kleopas Oginskis
KAMERINIAI VOKALINIAI KŪRINIAI
BALSUI IR FORTEPIJONUI
Leidinio sudarytoja Giedrė Zeicaitė

Dailininkas Vilhelmas Giedraitis

Klaipėda, 2014

SL 1335. 2014 11 20. Apimtis 15 sąl. sp. l.
Išleido ir spausdino Klaipėdos universiteto leidykla
Herkaus Manto g. 84, LT-92294 Klaipėda
Tel. (8 ~ 46) 398 891, el. paštas: leidykla@ku.lt

